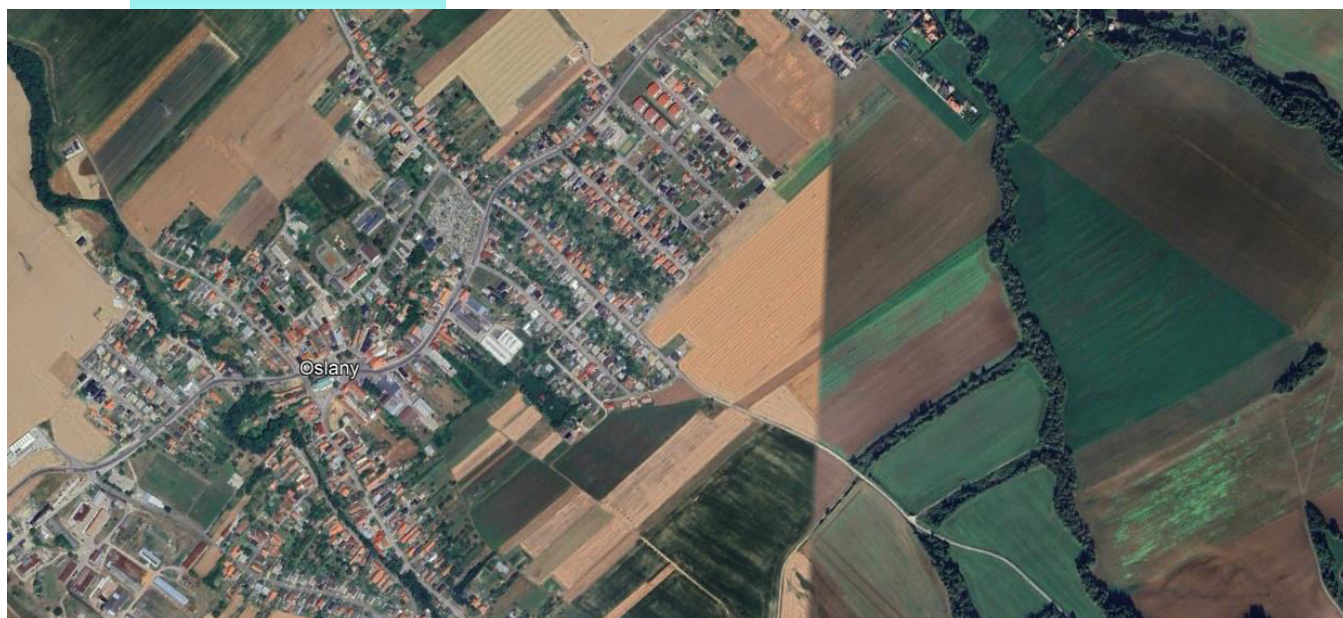

IBV – Oslany Jelšovné

ZÁMER

podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

NAVRHOVATEĽ

REZIDENT home

REZIDENT home spol. s r.o.

Veľká okružná 1028/9

958 01 Partizánske

ZHOTOVITEĽ

ENVICONSLT

ENVICONSLT, spol. s r.o.

Obežná 7

010 08 Žilina

FEBRUÁR 2026

OBSAH

	POUŽITÉ SKRATKY	1
I	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	2
1	NÁZOV	2
2	IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	2
3	SÍDLO	2
4	OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA	2
5	KONTAKTNÁ OSOBA	2
II	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE	
1	NÁZOV	3
2	ÚČEL	3
3	UŽÍVATEĽ	3
4	CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	3
5	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
6	PREHĽADNÁ SITUÁCIA	4
7	TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA VÝSTAVBY	5
8	OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA	5
9	ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE	7
10	CELKOVÉ NÁKLADY	7
11	DOTKNUTÁ OBEC	8
12	DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	8
13	DOTKNUTÉ ORGÁNY	8
14	POVOĽUJÚCI ORGÁN	8
15	REZORTNÝ ORGÁN	8
16	DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	8
17	VYJADRENIE O VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	8
III	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	9
1	CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA, VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	10
1.1	GEOMORFOLOGICKÉ POMERY	10
1.2	HORNINOVÉ PROSTREDIE	10
1.3	KLIMATICKÉ POMERY	12
1.4	VODA	15
1.5	PÔDA	18
1.6	BIOTA	18
1.7	CHRÁNENÉ ÚZEMIA	20
2	KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA KRAJINY, SCENÉRIA	20
2.1	ŠTRUKTÚRA KRAJINY A VYUŽITIE ÚZEMIA	20
2.2	PRVKY SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY	21
3	OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	21
3.1	OBYVATEĽSTVO	21
3.2	SÍDLA	25
3.3	PRIEMYSEL	25
3.4	POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO	25
3.5	SLUŽBY	26
3.6	INFRAŠTRUKTÚRA	27
3.7	REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	29
3.8	KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	30
3.9	ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY ÚZEMIA, PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY	30
4	SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	30
4.1	OVZDUŠIE	30
4.2	HLUK	31

4.3	HORNINOVÉ PROSTREDIE	32
4.4	POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	32
4.5	PÔDY	34
4.6	SKLÁDKY	34
4.7	RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠSTVO	34
4.8	ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATELSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A PRE ČLOVEKA	35
4.9	SYNTÉZA HODNOTENIA SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV POSUDZOVANEJ LOKALITY	36
IV	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA A MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	
1	POŽIADAVKY NA VSTUPY	37
1.1	PÔDA	37
1.2	NÁROKY NA ZASTAVANÉ ÚZEMIE	37
1.3	VODA	37
1.4	OSTATNÉ SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE	38
1.5	DOPRAVNÁ A INÁ INFRAŠTRUKTÚRA	38
1.6	NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY	39
2	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	39
2.1	ZDROJE ZNEČIŠŤOVANIA OVZDUŠIA	39
2.2	ODPADOVÉ VODY	40
2.3	ODPADY	40
2.4	HLUK A VIBRÁCIE	42
2.5	ZDROJ ŽIARENIA, TEPLA A ZÁPACHU	43
2.6	INÉ OČAKÁVANÉ VPLYVY, VYVOLANÉ INVESTÍCIE	43
3	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	44
3.1	POSÚDENIE VPLYVOV NA OBYVATELSTVO	44
3.2	PRÍRODNÉ PROSTREDIE	45
3.3	VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX	47
4	HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK	48
5	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A CHRÁNENÉ ÚZEMIA	48
6	POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA	49
7	PREDPOKLADANÝ VPLYV PRESAHUJÚCI ŠTÁTNE HRANICE	51
8	VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ	51
9	RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI	51
10	ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA	52
11	POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT)	55
12	POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTAMI	55
13	ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV	56
V	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	57
VI	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	59
VII	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	61
VIII	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	64
IX	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	64

POUŽITÉ SKRATKY

BPEJ	bonitované pôdno-ekologická jednotka
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EZ	environmentálna záťaž
IBV	individuálna bytová výstavba
k. ú.	katastrálne územie
MZZO	malý zdroj znečistenia ovzdušia
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
N	nebezpečný odpad
NCZI	Národné centrum zdravotníckych informácií
NDV	nelesná drevinová vegetácia
NEIS	Národný Emisný Informačný Systém
NN	nízke napätie
NP	nadzemné podlažie
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
NV	Nariadenie vlády
O	ostatný odpad
OP	ochranné pásmo
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PM	častice s aerodynamickým priemerom menším ako 10 µm, 2,5 µm
PPF	poľnohospodársky pôdny fond
RD	rodinný dom
rkm	riečny kilometer
RÚSES	Regionálny územný systém ekologickej stability
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SR	Slovenská republika
SSC	Slovenská správa ciest
STL	strednotlaký rozvod plynu
STN	Slovenská technická norma
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TOC	tuhé organické látky
TZL	tuhé znečisťujúce látky
ÚPN	Územný plán
VN	vysoké napätie
VTL	vysokotlaký rozvod plynu
VVN	veľmi vysoké napätie
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
ŽP	životné prostredie

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1 NÁZOV

REZIDENT home spol. s r.o.

2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

55 140 378

3 SÍDLO

Veľká okružná 1028/9
958 01 Partizánske

4 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA

Michal Tkáč	konateľ
číslo tel.	0908483990
email:	michaltkac81@gmail.com

Jozef Kollár	konateľ
číslo tel.	0940 740 568
email:	jozefkolcezo81@gmail.com

5 KONTAKTNÁ OSOBA, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Ing. Michal Strmeň	projektant
číslo tel.	+421 918 446 487
email:	strmen.projekt@gmail.com

Miesto na konzultácie:	Šimnovianská 1762, 958 03 Partizánske
------------------------	---------------------------------------

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

1 NÁZOV

Názov predmetného zámeru je IBV – OSLANY JELŠOVNÉ.

2 ÚČEL

Predmetom riešenia je návrh obytného súboru – individuálnej bytovej výstavby (IBV) v okrajovej časti obce Oslany, v lokalite Jelšovné, v katastrálnom území Oslany.

Územie bude dopravne obslužené prostredníctvom navrhovanej miestnej obslužnej komunikácie, ktorá sa napojí na existujúcu miestnu cestnú sieť obce. Navrhovaná dopravná infraštruktúra je riešená tak, aby zabezpečila prístup k jednotlivým stavebným pozemkom a zároveň vytvorila ucelenú obsluhu územia z hľadiska dopravy, peších trás a technickej infraštruktúry.

Tvar, umiestnenie a orientáciu navrhovaných objektov a stavebných pozemkov určujú najmä miestne priestorové podmienky územia, konfigurácia terénu, trasovanie existujúcich a navrhovaných komunikácií, väzby na okolité územie a existujúcu zástavbu, ako aj požiadavky na vhodné osvetlenie a preslnenie budúcich rodinných domov.

Navrhuje sa výstavba rodinných domov na samostatných stavebných parcelách vrátane realizácie potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry (komunikácie, inžinierske siete a prípojky). Riešenie je navrhnuté tak, aby bolo možné realizovať výstavbu postupne, vo viacerých etapách, pričom cieľom je vytvoriť funkčne ucelenú obytnú zónu s jednotným urbanistickým charakterom.

3 UŽÍVATEĽ

Užívateľom stavby budú vlastníci a nájomcovia rodinných domov.

4 CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Riešená lokalita IBV – Oslany Jelšovné sa nachádza v katastrálnom území obce Oslany, mimo zastavaného územia obce, v extraviláne, na pozemkoch investora. Dopravné napojenie riešeného územia je navrhnuté prostredníctvom novej obslužnej komunikácie, ktorá sa napojí na existujúcu miestnu cestnú sieť obce. V okolí riešeného územia sa nachádzajú prevažne nezastavané a poľnohospodársky využívané plochy a existujúca zástavba rodinných domov. Pozemky sú v súčasnosti bez zástavby, s charakterom poľnohospodárskej pôdy.

Posudzovaná investičná akcia predstavuje výstavbu dopravnej a technickej infraštruktúry (miestna komunikácia, inžinierske siete – vodovod, splašková kanalizácia, dažďová kanalizácia, elektrické rozvody NN, verejné osvetlenie a slaboprúdové rozvody) vrátane prípojok na jednotlivé pozemky a následnú výstavbu rodinných domov v rámci obytnej zóny IBV – Oslany Jelšovné. Celková plocha riešeného územia je 10 109,54 m² a návrh uvažuje s vytvorením 18 stavebných parciel pre rodinné domy.

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) je činnosť zaradená do Prílohy č. 8 – Infraštruktúra, kapitola 13:

- Položka 1: Projekty rozvoja obcí vrátane:
 - a) prípravy územia na následnú výstavbu pozemných stavieb od 10 000 m² záberu plochy vrátane,
 - b) pozemných stavieb a ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy, od 10 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných a podzemných podlaží v zastavanom území vrátane a od 1 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných a

podzemných podlaží mimo zastavaného územia vrátane, pričom je činnosť zaradená do časti B – zisťovacie konanie.

5 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj: Trenčiansky

Okres: Prievidza

Obec: Oslany

Kataster: Oslany

Plánovaný zámer bude realizovaný na parcelných číslach:

KN-C: 2022/101, 2022/283, 2022/284, 2022/95, 2022/96, 2022/97, 2022/102, 2022/305, 2022/304, 1696/1

KN-E: 1039/1, 1039/3

Plánovaná činnosť s názvom **IBV – OSLANY JELŠOVNÉ** je situovaná na poľnohospodárskej pôde v katastrálnom území obce Oslany. Územie je v súčasnosti nezastavané a využívané prevažne ako orná pôda. Z hľadiska členitosti terénu ide o rovinatú až mierne zvlnenú krajinu. Terén sa pozvoľna zvažuje smerom na východ. Nadmorská výška v riešenom území sa pohybuje približne od 238,00 m n. m. na západnej strane po 232,00 m n. m. na východnej strane.

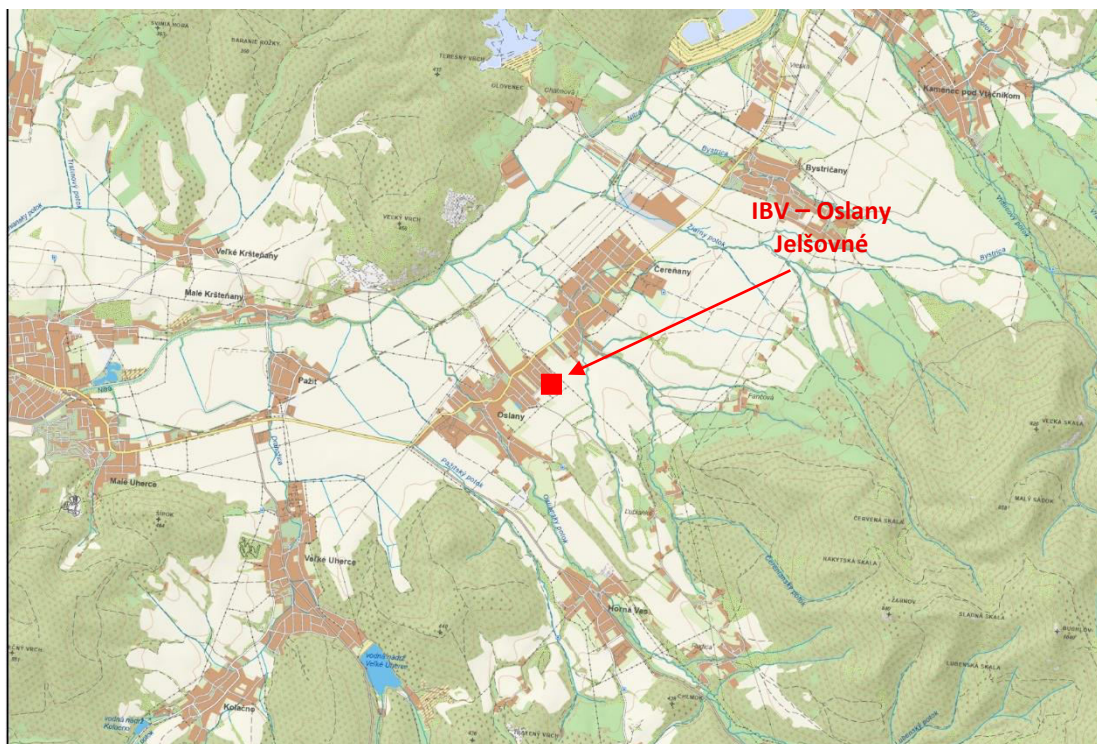
Územie sa nachádza na okraji intravilánu v kontakte s poľnohospodárskou krajinou s veľkoblokovou ornou pôdou.

Riešená plocha je ohraničená zo severu a západu zástavbou rodinných domov, z juhu a východu poľnohospodárskymi pozemkami.

6 PREHĽADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Riešené územie sa nachádza v severovýchodnej časti k. ú. obce Oslany, pričom plynule nadväzuje na existujúcu zástavbu v severnej časti obce (obr. 1 a 2).

Obr. 1 Prehľadná situácia v M 1:50 000 (zdroj: ZBGIS)

Obr. 2 Lokalita výstavby v k. ú Oslany

7 TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Predpokladaný termín zahájenia výstavby: 10/2026

Predpokladaný termín ukončenia výstavby: 10/2027

8 OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

Predmetom posudzovania je výstavba obytnej zóny v severovýchodnej časti k. ú. Oslany, lokalita Jelšovné. Projekt rieši výstavbu novej rezidenčnej štvrte, ktorá zahŕňa výstavbu 18 rodinných domov. Celková zastavaná plocha riešeného územia predstavuje približne 10 109,54 m².

Riešené územie je v súčasnosti poľnohospodársky využívané bez napojenia na technickú infraštruktúru a cestnú sieť. Návrh počíta s komplexnou výstavbou dopravnej a technickej infraštruktúry. Prístup do územia bude zabezpečený z ulice Antona Bernoláka a Východná cez novo navrhnuté účelové komunikácie.

URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA A OBYTNÁ ZÁSTAVBA

V riešenom území je navrhnutých 18 parciel pre rodinné domy. Rodinné domy sú uvažované ako jednopodlažné (1 NP). Pre vykurovanie rodinných domov sa uvažuje s využitím tepelných čerpadiel typu vzduch – voda.

INFRAŠTRUKTÚRA

Dopravná infraštruktúra: Rodinné domy budú prístupné z navrhovanej komunikácie, ktorá sa bude napájať na miestne komunikácie (ulica Antona Bernoláka a Východná). Navrhovaná komunikácia je uvažovaná so šírkou 5,50 m, navrhovaný chodník pre peších 2,00 m a zelený pás 1,50 m.

Statická doprava je riešená na pozemkoch rodinných domov. Pre každý rodinný dom budú vytvorené 3 parkovacie státi.

Technická infraštruktúra:

Zámer rieši vybudovanie a rozšírenie technickej infraštruktúry v území v rozsahu potrebnom pre obsluhu navrhovanej individuálnej bytovej výstavby.

Zásobovanie pitnou vodou:

Zásobovanie pitnou vodou bude riešené napojením na verejný vodovod. Navrhuje sa rozšírenie verejného vodovodu pre potreby novonavrhovanej obytnej zóny. Predpokladá sa realizácia vodovodných prípojkov pre jednotlivé stavebné parcely.

Vodovodné prípojky budú ukončené vodomernými šachtami, ktoré budú umiestnené maximálne 1 m od hranice pozemku a budú verejne prístupné.

Odkanalizovanie – splaškové vody

Odkanalizovanie riešeného územia bude zabezpečené napojením na verejnú kanalizáciu. Navrhuje sa rozšírenie verejnej gravitačnej kanalizácie v riešenom území.

Splaškové kanalizačné prípojky jednotlivých rodinných domov budú ukončené revíznou šachtou na pozemku rodinného domu.

Dažďové vody

Dažďové vody z navrhovanej komunikácie budú odvádzané do vsakovacích objektov. Dažďové vody zo striech rodinných domov budú odvádzané povrchovo alebo do vsakov v rámci stavebnej parcely rodinného domu.

Vsakovacie objekty budú podrobnejšie riešené vo vyššom stupni projektovej dokumentácie na základe hydrogeologického prieskumu.

Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

Napojenie lokality na elektrickú energiu bude riešené z existujúcej trafostanice, pričom sa uvažuje s jej rekonštrukciou a následným rozšírením NN distribučnej siete pre potreby novej obytnej zóny.

Súčasťou zámeru je aj realizácia verejného osvetlenia a slaboprúdových rozvodov.

Základné plošné a kapacitné údaje:

Plocha územia – celkovo	10 109,54 m ²
Maximálna zastavanosť	4 043,816 m ²
Plocha verejného priestranstva (cesty, chodníky, zelené pásy)	2 999,86 m ²

Ochranné a bezpečnostné pásma

- Verejný vodovod
- Do ochranného pásma navrhovaná stavba zasahuje.
- Verejná kanalizácia – OP 1,5 m od vonkajšieho obrysu potrubia
Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.
- Cesta II. triedy – OP 25 m od osi vozovky
Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.
- Plynovod VTL (400 kPa)
- Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.
- Plynovod STL (100 – 400 kPa)
Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.
- Plynovod STL (400 kPa)
- Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.
- Regulačná stanica plynu – 50 metrov
Do bezpečnostného pásma navrhovaná stavba nezasahuje
- NN káblové nadzemné - 10 m pri napätí do 35 kV
Do ochranného pásma navrhovaná stavba zasahuje.

- VN káblové zemné - 3 m pri napätí nad 110 kV
Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.
- VVN – OP 25 m od krajného vodiča
Do ochranného pásma navrhovaná stavba nezasahuje.

Podrobný opis zámeru – IBV – Oslany Jelšovné

Predmetom riešenia je zámer IBV – Oslany Jelšovné, situovaný v katastrálnom území obce Oslany. Zámer je navrhnutý ako novostavba a jeho cieľom je vytvoriť podmienky pre rozvoj bývania formou individuálnej bytovej výstavby (rodinné domy) v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou obce. Riešené územie sa nachádza mimo zastavaného územia obce, v extraviláne.

Zámer rieši vybudovanie základnej dopravnej a technickej infraštruktúry potrebnej pre budúcu obytnú zónu. Súčasťou návrhu je vybudovanie obslužnej komunikácie a súvisiacich prvkov pre pohyb vozidiel a peších, ako aj realizácia inžinierskych sietí (vodovod, splašková kanalizácia, dažďová kanalizácia, elektrické rozvody NN, verejné osvetlenie a slaboprúdové rozvody) vrátane prípojok na jednotlivé stavebné pozemky.

V rámci riešeného územia je navrhnutých 18 stavebných parciel pre rodinné domy. Rodinné domy sú uvažované ako jednopodlažné objekty (1 NP). Celková plocha stavebných pozemkov je 10 109,54 m². Uvažuje sa s tým, že rodinné domy budú vykurované tepelnými čerpadlami a budú napojené na verejnú kanalizáciu, verejný vodovod a elektrickú sieť.

Dopravná obsluha lokality je navrhnutá prostredníctvom novej komunikácie, z ktorej budú sprístupnené jednotlivé stavebné parcely. Navrhovaná komunikácia sa bude napájať na existujúcu miestnu cestnú sieť obce, konkrétne na miestne komunikácie ulica Antona Bernoláka a Východná. Komunikácia je navrhnutá so šírkou 5,50 m. Súčasťou riešenia je aj chodník pre peších so šírkou 2,00 m a zelený pás so šírkou 1,50 m, čím sa vytvárajú podmienky pre bezpečný pohyb chodcov a zároveň priestor pre zeľeň v rámci uličného priestoru.

Statická doprava je riešená individuálne na pozemkoch rodinných domov. Pre každý rodinný dom budú vytvorené 3 parkovacie státa, čím sa zabezpečí potreba parkovania pre obyvateľov a návštevy v rámci riešenej lokality.

Napojenie na technickú infraštruktúru je riešené nasledovne: lokalita bude napojená na verejný vodovod, na verejnú kanalizáciu a na verejnú elektrickú sieť. Z hľadiska nakladania so zrážkovými vodami sa uvažuje s tým, že dažďové vody z komunikácie budú odvádzané do vsakovacích objektov. Dažďové vody zo striech rodinných domov budú odvádzané povrchovo alebo do vsakov priamo na stavebných parcelách rodinných domov, čo podporuje zadržiavanie vody v území a znižuje odtok do okolitého prostredia.

Zámer je navrhnutý tak, aby po realizácii dopravnej a technickej infraštruktúry bolo možné územie postupne zastávať rodinnými domami na samostatných stavebných parcelách, pričom výsledkom bude funkčná obytná zóna s kompletným napojením na dopravnú a technickú infraštruktúru.

9 ZDÔVODNENIE POTREBY ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Umiestnenie obytnej zóny v danej lokalite má podporu obce Oslany. Hlavným účelom obytnej zóny je vytvoriť podmienky pre moderné bývanie formou individuálnej bytovej výstavby (rodinné domy) vrátane vybudovania potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry v súlade s územným plánom obce.

10 CELKOVÉ NÁKLADY

Celkové náklady na výstavbu predstavujú cca 4 mil eur.

11 DOTKNUTÁ OBEC

Dotknutá obce je obec Oslany (okres Prievidza).

12 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Dotknutý samosprávny kraj je Trenčiansky samosprávny kraj.

13 DOTKNUTÉ ORGÁNY

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, Gustáva Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Okresný úrad Prievidza, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Gustáva Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor, Gustáva Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Okresný úrad Prievidza, odbor krízového riadenia, Gustáva Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prievidzi, Nemocničná 8, 972 01 Bojnice
Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Trenčín, Legionárska 5, 911 01 Trenčín

14 POVOĽUJÚCI ORGÁN

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, špeciálny stavebný úrad vo veciach vodných stavieb, Gustáva Švéniho 3H, 971 01 Prievidza.

Obec Oslany, Obecný úrad Oslany – stavebný úrad, Námestie slobody 2/3, 972 47 Oslany.

15 REZORTNÝ ORGÁN

Rezortným orgánom je v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť:

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky

16 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Na výstavbu novej obytnej zóny bude potrebné:

- povolenie v zmysle zákona č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon
- povolenie, ktoré sú podľa zákona R č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) vodnými stavbami
- povolenie v zmysle zákona č. 135/1961 Z. z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)

17 VYJADRENIE O VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná činnosť vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť od najbližšej hranice, Českej republiky (55 km) nebude mať vplyv na životné prostredia presahujúci štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Záujmové územie, t. j. priamo riešené územie navrhovanej činnosti IBV OSLANY – JELŠOVNÉ sa nachádza v severnej až severozápadnej časti územia. Riešené územie je situované v extraviláne obce, na poľnohospodárskej pôde (ornej pôde), priamo nadväzujúcej na hranicu zastavaného územia obce, na parcelách registra KN-C: 2022/101, 2022/283, 2022/284, 2022/95, 2022/96, 2022/97, 2022/102, 2022/305, 2022/304, 1696/1; KN-E: 1039/1, 1039/3 (obr. 3).

Obr. 3 Vymedzenie riešeného územia

1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA, VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

1.1 GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr a Lukniš, 1986 in Atlas krajiny SR, 2002) patrí predmetné územie do Alpsko-himalájskej sústavy – podsústavy Karpaty – provincie Západných Karpát – subprovincie Vnútrotných Západných Karpát – oblasti Fatransko-tatranskej – celku Hornonitrianskej kotliny a podcelku Oslianskej kotliny.

Základným typom erózo-denudačného reliéfu je reliéf kotlinových pahorkatín. Z typov základných morfoštruktúr sú zastúpené negatívne morfoštruktúry: priekopové prepadliny a morfoštruktúrne depresie kotlín a vrásovo-bloková fatransko-tatranská morfoštruktúra. Morfológicko-morfometrickým typom reliéfu je pahorkatina, ktorá je stredne členitá (Atlas krajiny SR, 2002). Nadmorská výška obce Oslany je 220 m n. m.

1.2 HORNINOVÉ PROSTREDIE

1.2.1 Geologická stavba

Na základe regionálneho geologického členenia Slovenska (Vass et al., 1988) patrí riešené územie do oblastí vnútrohorských paniev (jednotka I. rádu), do podoblasti vnútrotných kotlín (jednotka II. rádu) a do Hornonitrianskej kotliny (jednotka III. rádu). Predmetné územie je súčasťou *Geologickej mapy Vtáčnika a Hornonitrianskej kotliny 1: 50 000* (Šimon et al., 1977) a jej *Vysvetliviek* (Šimon et al., 1977).

Molasovú výplň kotliny tvoria morske sedimenty spodného miocénu. Hlavnou časťou výplne sú nemorské sedimenty, vulkanity a vulkanoklastiká bádenu a sarmatu. Kotlina je sčasti zakrytá vulkanitmi Vtáčnika a sedimentami pontského a pliocénneho veku. Geologická stavba širšieho územia je pomerne komplikovaná v dôsledku zlomovej tektoniky, s neogénnou hrásťovo-prepadlinovou stavbou. Zlomy s veľkou vertikálnou amplitúdou rozčleňujú celý región na niekoľko blokov.

Hornonitrianska kotlina po stránke štruktúry, zloženia a horizontálnej členitosti je zložitým útvarom. Podlozie je z geologického hľadiska tvorené kryštalinikom a druhohorami. Bezprostredné podlozie neogénnej výplne tvorí eocén, ktorý vychádza na povrch v okrajových častiach kotliny.

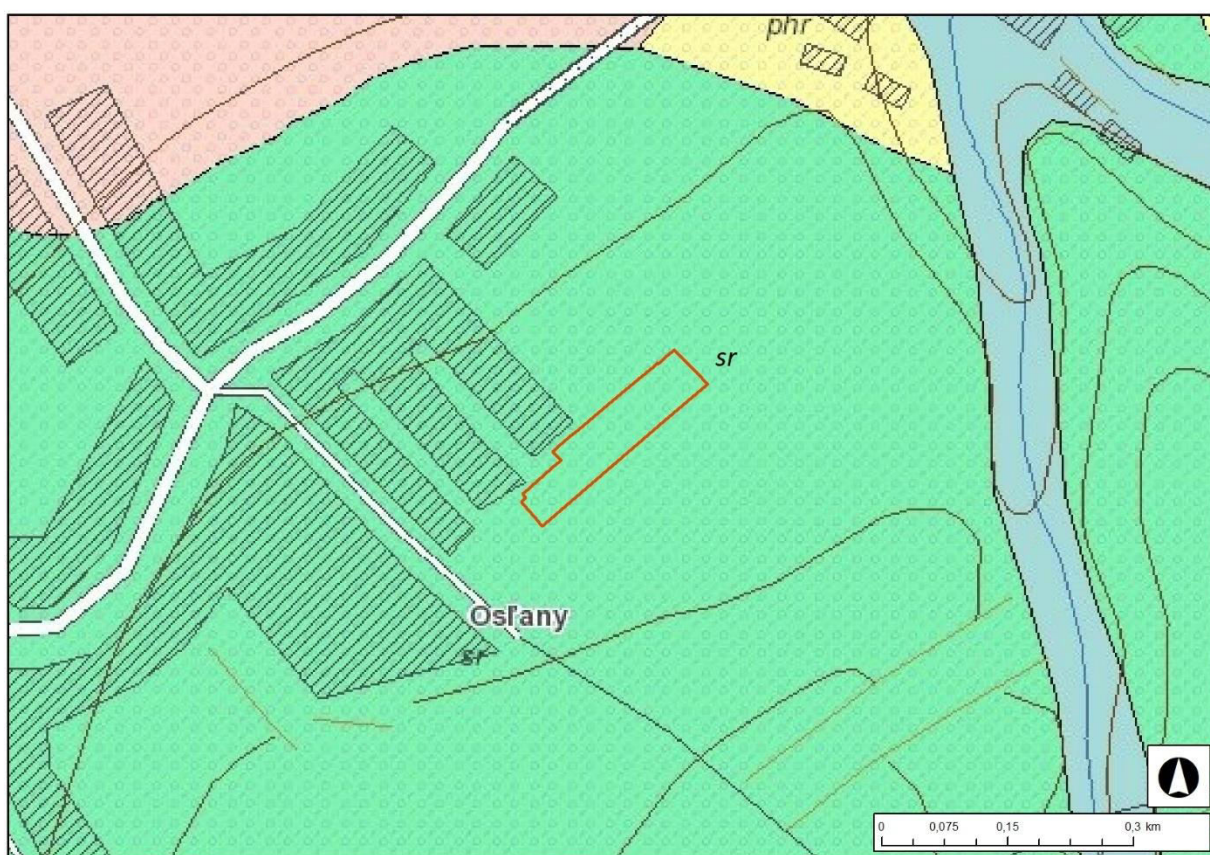
Neogénne súvrstvie tvorí vlastnú výplň kotliny. Ide o súvrstvie sedimentárne i vulkanické. Bazálnym členom vlastnej výplne kotliny je spodný miocén v tzv. šlirovej fáci. Ďalej nasledujú produkty tzv. podložného vulkanizmu tvorené tufitmi, nad nimi je vyvinuté produktívne súvrstvie s dvomi uhoľnými slojmi v priemere 8 – 10 m mocnými. V medzislojovom pásme sú vyvinuté íly o mocnosti asi 20 m. V nadloží slojového pásma je tiež súvrstvie nadložných ílov. Po ich usadení v období denudácie a erózie začali sa na členitý reliéf nadložných ílov usadzovať komplexy detritickovulkanickej formácie (pliocén). Pliocénne súvrstvie je tvorené ílovitými, piesčitými a štrkovitými sedimentami (ÚPN, 2019).

Na geologickej stavbe dotknutého územia sa podieľajú nasledovné kvartérne sedimenty (obr. 4) (www.geology.sk):

- **proluviálne sedimenty: hlinité až piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín v stredných náplavových kužeľoch** - do tejto skupiny sú zaradené sedimenty najmenej dvoch úrovní stredných kužeľov, u ktorých nebolo možné spoľahlivo určiť bližšie vekové zaradenie. Spravidla sa jedná o morfológicky nerozlíšiteľné spojené stupne takýchto stredných kužeľov. Proluviálne akumulácie stredných náplavových kužeľov majú veľké plošné a objemové zastúpenie. Rovnako aj ich početnosť je výrazne vysoká. Väčšina telies kužeľov je morfológicky dobre zachovaných. Vystupujú v rôznych formách výskytu v podobe plochých vejárovitých útvarov rôznych šírok a dĺžok s lepšie i slabšie sledovateľnou osou. Tvoria buď povrch naložených kužeľov, alebo sú vložené do telies starších viacgeneračných terasovaných kužeľov, alebo ich obtekajú, pričom tvoria jednu z ich nižších etáží. Zväčša sú postgeneticky terasované a v mladších obdobiach tiež laterálne erodované. Náplavy kužeľov

prechádzajú kontinuálne do súvekých stredných terás tokov, alebo sú deponované aj na staršie strednopleistocénne terasy. Kužele sú všeobecne tvorené hlinito-piesčito-štrkovitými sedimentmi s množstvom úlomkov hornín. U nížinných kužeľov sú hojné aj polohy ílov, alebo piesčitých hĺn, v niektorých zónach s bohatým obsahom zahlinených štrkov a úlomkov. Hliny zväčša zaberajú povrchovú časť a sú často obohatené o resedimentované, strednozrnné až drobnozrnné štrky a úlomky. Báza kužeľov je tvorená zahlinenými pieskami, štrkami a úlomkami hornín s občasnými blokmi. V telesách kužeľov väčších horských potokov sa nachádza prevažne štrkový materiál, často premiešaný s hrubým, čiastočne opracovaným a chaoticky usporiadaným detritom. Aj tu bývajú štrky často veľmi zahlinené, zložené z hornín nachádzajúcich sa v znosovej oblasti príslušného toku. Ich povrch, ak absentuje pokryv spraší, resp. sprašových hĺn, je porovnateľne nižší, ako povrch starších kužeľov a v priemere dosahuje hodnoty 5 – 10 m nad príslušným tokom. Všetky stredné kužele obsahujú materiál zväčša monotónneho petrografického zloženia pozostávajúci z lokálnych hornín znosových oblastí.

Obr. 4 Geologické pomery

Zdroj: www.geology.sk

Vysvetlivky:

sr *proluviálne sedimenty: hlinité až piesčito-hlinité štrky s úlomkami hornín v stredných náplavových kužeľoch*

Inžinierskogeologická charakteristika

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Hrašna et al., 2002) sa predmetné územie nachádza v inžinierskogeologickom rajóne: **rajón prolúviálnych sedimentov P** (formácia kvartérnych sedimentov). Na k. ú. obce Oslany sa ďalej nachádzajú inžinierskogeologické rajóny: **rajón náplavov nížinných tokov Fn** (formácia kvartérnych sedimentov), **rajón epiklastických hornín Ve** (formácia neovulkanitov) a **rajón efuzívnych hornín VI** (formácia neovulkanitov). Hrúbka kvartérneho pokryvu dosahuje 15 -20 m.

Radónový prieskum

V zmysle Prognózy radónového rizika (Čížek et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do zóny stredného radónového rizika.

Environmentálne záťaže

Podľa registru environmentálnych záťaží (dostupné na: <https://envirozataze.enviroportal.sk/>) sa na k. ú. Oslany nachádzajú dve environmentálne záťaže (EZ).

- **PD (2156) / Oslany – nádrže bývalej ČS PHM**
 identifikátor: SK/EZ/PD/2156,
 názov lokality: nádrže bývalej ČS PHM,
 registrovaná ako: **pravdepodobná environmentálna záťaž.**
- **PD (010) / Oslany – ČS PHM pri PD**
 identifikátor: SK/EZ/PD/1410,
 názov lokality: ČS PHM pri PD,
 druh činnosti: čerpacia stanica PHM,
 registrovaná ako: **sanovaná/rekultivovaná lokalita.**

1.2.2 Geodynamické javy

Na základe Mapy náchylnosti územia na svahové pohyby (Šimeková et al., 2006) patrí daná lokalita do Rajónu stabilných území. Ide o územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť).

Priamo v riešenom území nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov charakteru svahových pohybov. Najbližšia lokalita, kde je zmapovaná svahová deformácia, sa nachádza východným smerom od riešeného územia, približne 2,9 km. Ide o stabilizovaný nesanovaný zosuv, resp. údaj o sanácii je neznámy s celkovou rozlohou 94,6 ha. Zosuv sa nachádza vo Fančovej - časť obce Čereňany.

Seizmicita územia

Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží dosahuje v území hodnoty $0,70 - 0,79 \text{ m.s}^{-2}$ (Schenk et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002). Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity ($^{\circ}\text{MSK-64}$) dosahuje v území hodnotu 6-7 (Schenk et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002).

1.2.3 Ložiská nerastných surovín

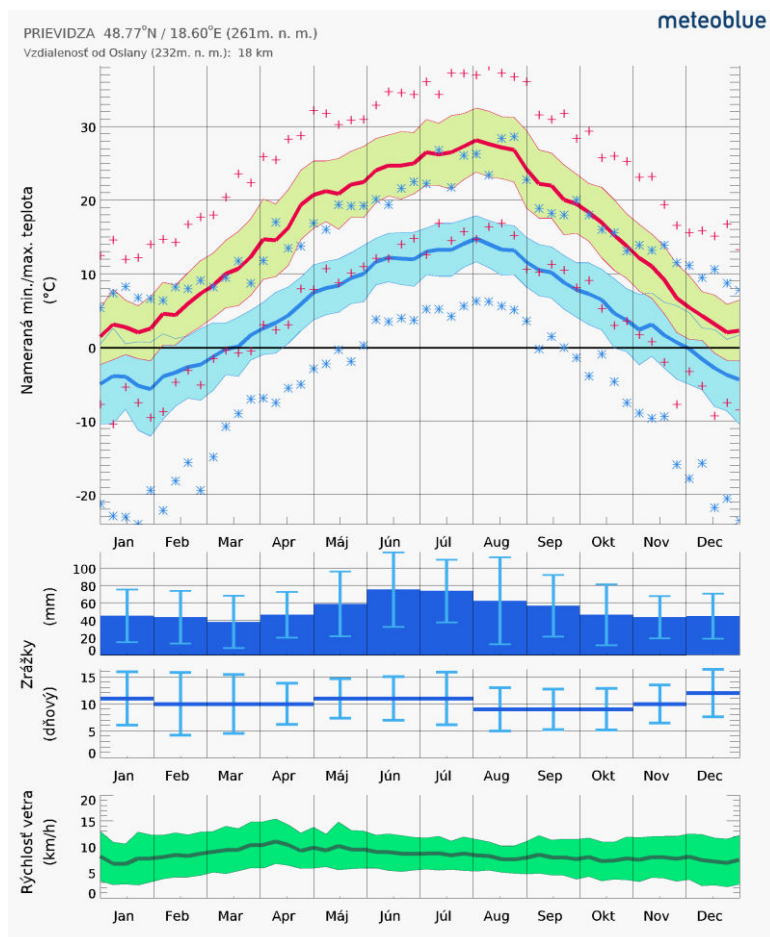
V predmetnom území sa nenachádzajú žiadne dobývané ložiská nerastných surovín.

1.3 KLIMATICKÉ POMERY

Podľa členenia Slovenska na klimatické oblasti (Lapin et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002) patrí hodnotené územie do teplej oblasti, ktorá je charakterizovaná s priemerne 50 a viac letných dní za rok, s denným maximom teploty vzduchu $\leq 25^{\circ}\text{C}$ a s júlovým priemerom teploty vzduchu. Dotknuté územie patrí do okrsku s označením T6, ktorý je definovaný ako teplý, mierne vlhký, s miernou zimou. Klimatické znaky daného okrsku sú: júlová teplota vzduchu nad 16°C , januárová teplota do -3°C , s počtom letných dní do 50, s Končekovým indexom zavlaženia (Iz) 0 až 60 s priemernými zrážkami 550 - 600 mm. V zmysle klimaticko-geografickej klasifikácie podnebia podľa Kočický, Ivanič (2011) patrí predmetná lokalita kotlinovej klímy, do teplého klimaticko-geografického subtypu, s priemernými januárovými teplotami -2 až -4°C , s priemernými júlovými teplotami $18,5$ až 20°C a s ročným úhrnom zrážok 600–700 mm (Atlas krajiny SR, 2002).

Simulačné klimatické údaje pre obec Oslany s vysokou predvídateľnosťou môžu nahradiť merania dostupné na www.meteoblue.com (graf 1), ktoré vyhodnocujú údaje o teplote, zrážkach a rýchlosti vetra z najbližšej meteorologickej stanice – Prievidza, vzdialenej vzdušnou čiarou približne 18 km od obce Oslany. Vyhodnocujú sa údaje za najmenej 10 rokov.

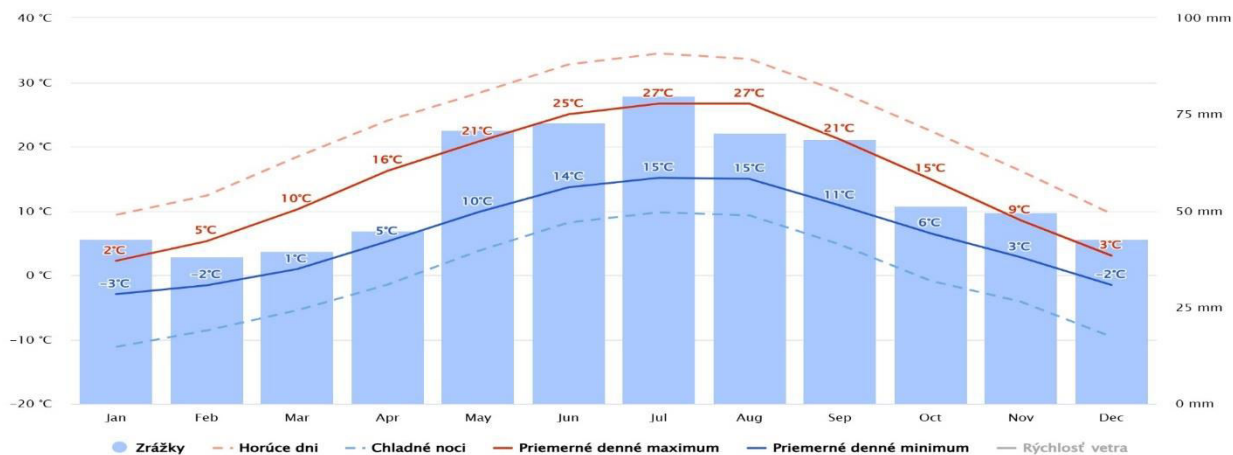
Graf 1 Simulačné klimatické údaje

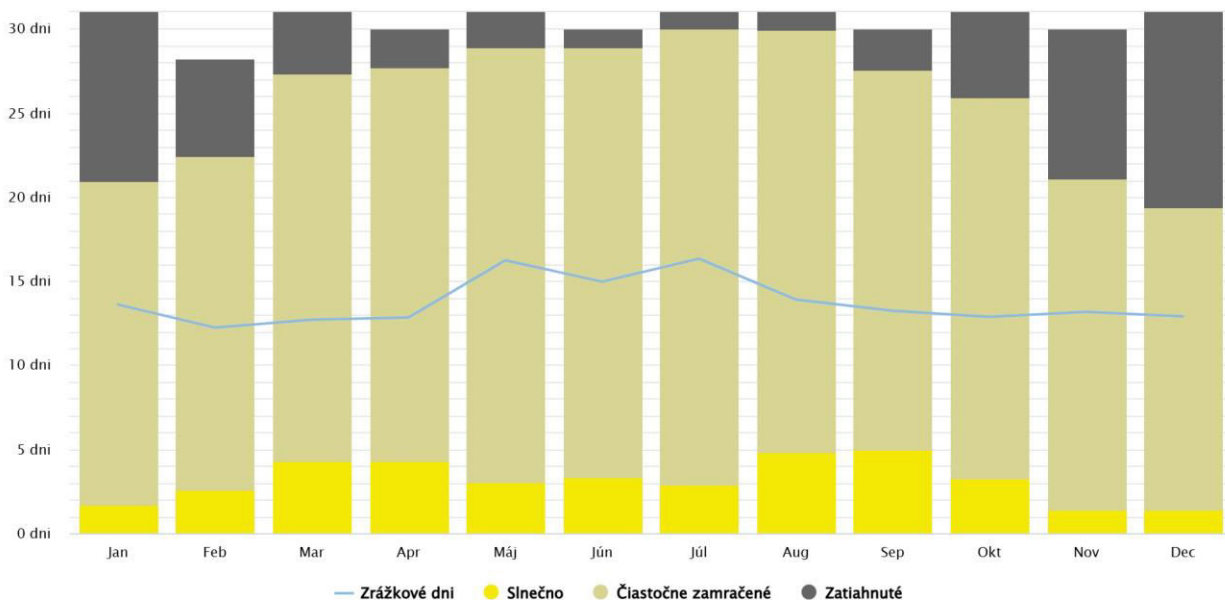
Zdroj: www.meteoblue.com

Údaje o podnebí a meteorologické diagramy (graf 2, 3 a 4) za posledných 30 rokov sú dostupné na www.meteoblue.com. Údaje uvádzame pre obec Oslany.

Na grafe 2 vidíme priemerné teploty a úhrn zrážok. Priemerné denné maximum zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci. Priemerné denné minimum zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenších nocí za posledných 30 rokov. V grafe je zobrazený aj priemerný úhrn zrážok.

Graf 2 Priemerné teploty a úhrn zrážok**Oslany**48.63°N, 18.47°E (232 m n. m.).
Model: ERA5T.Zdroj: www.meteoblue.com

Na grafe 3 je zobrazený počet slnečných, polooblačných, zamračených a daždivých dní v mesiaci. Dni s menej než 20 % výskytom oblakov sú slnečné, s 20-80 % sú polooblačné, s viac ako 80 % sú zamračené.

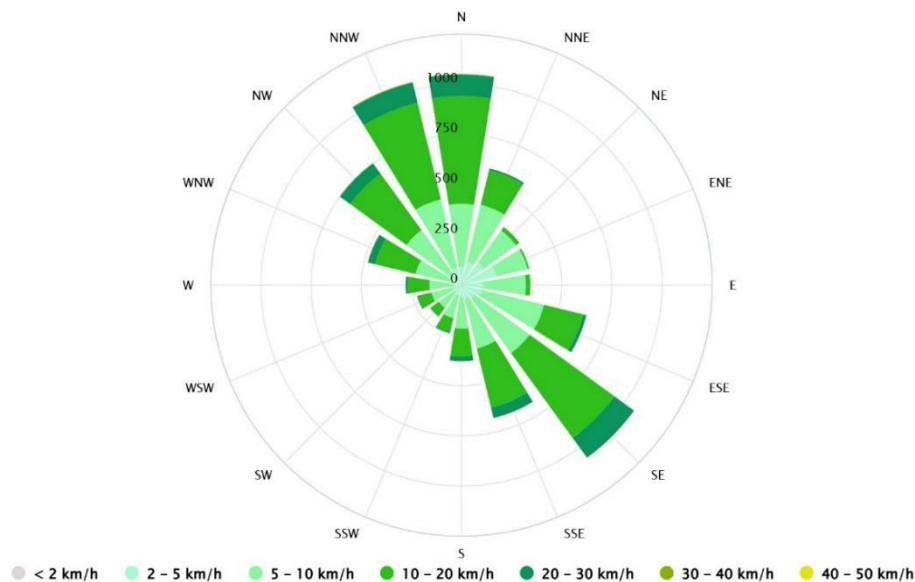
Graf 3 Oblačné, slnečné a daždivé dni**Oslany**48.63°N, 18.47°E (232 m n. m.).
Model: ERA5T.Zdroj: www.meteoblue.com

Na grafe 4 vidíme veternú ružicu pre obec Oslany, ktorá zobrazuje počet hodín v roku, kedy vietor fúka z určitého smeru.

Graf 4 Veterná ružica pre obec Oslany zobrazuje počet hodín v roku, kedy vietor fúka z určitého smeru. (N – sever (S), E – východ (V), S – juh (J), W – západ (Z)) Napr. JZ (SW): vietor fúka z juhozápadu na severovýchod SV (NE)

Oslany

48.63°N, 18.47°E (232 m n. m.).
Model: ERA5T.

Zdroj: www.meteoblue.com

1.4 VODA

1.4.1 Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska patrí záujmové územie do hlavného povodia povrchového toku Nitra. Medzi charakteristiky povodia rieky Nitra patrí 34 % odtok, 76 % výpar, predstavuje 9,2 % podiel hlavných povodií na území Slovenska a koeficient odtoku je 0,24 (Atlas krajiny SR, 2002).

Z hľadiska typu režimu odtoku patrí riešené územie a jeho širšie okolie do vrchovinného-nížinného typu s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku s akumuláciou v decembri až februári a vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najvyššími prietokmi v marci a najnižšími prietokmi v septembri. Podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné (Atlas krajiny SR, 2002).

Vodomerná stanica sa nachádza v obci Oslany (tok Osliansky potok) rkm 1,60, v nadmorskej výške 223,13 m n. m., s plochou povodia 50,06 km². Priebehy priemerného mesačného prietoku za rok 2022 sú znázornené v tab. 1 (SHMÚ, 2023).

Sledované územie je odvodňované vodnými tokmi, ktoré prakticky tvoria prirodzenú hranicu katastrálneho územia obce Oslany. Zo západu je to rieka Nitra, a z juhu Osliansky potok, ktorý v strednej časti preteká mimo územia obce Oslany.

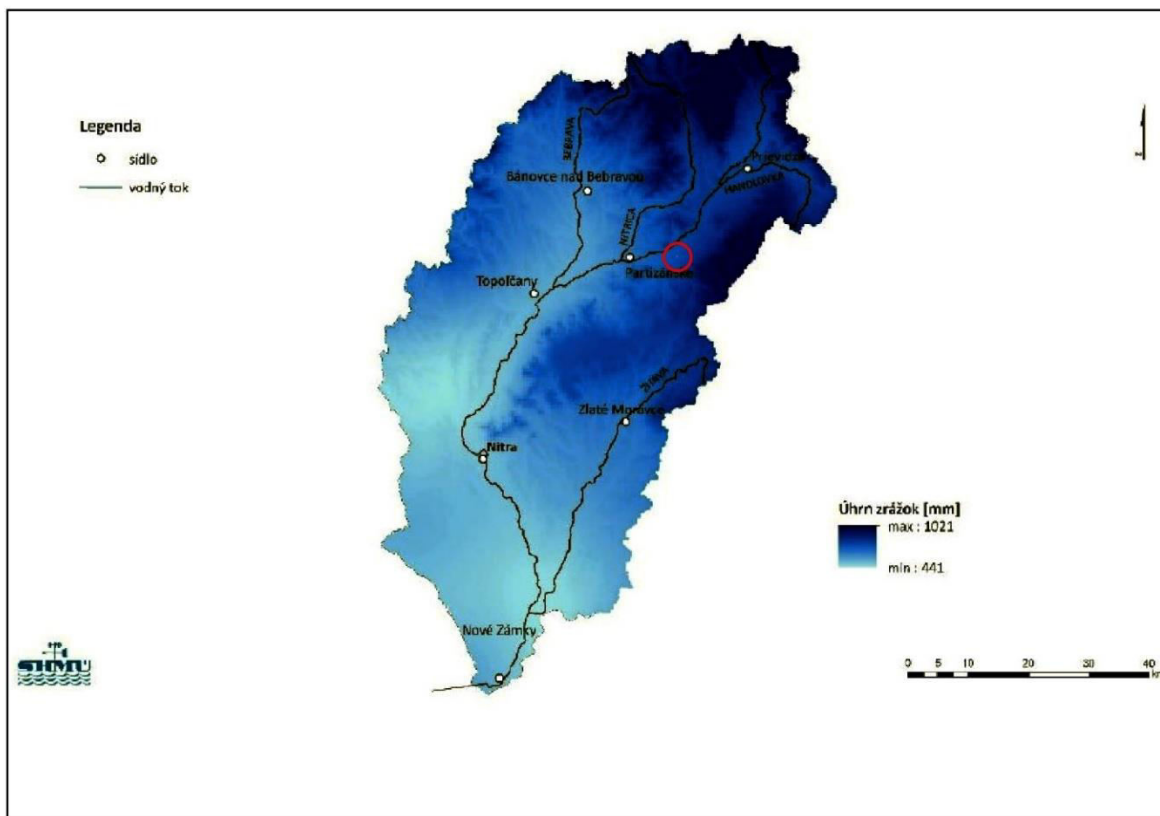
Sieť povrchových tokov dopĺňajú toky nižšieho rádu, z ktorých je najvýznamnejší Osliansky potok, potok na Hornej Nitre, v južnej časti okresu Prievidza. Je to ľavostranný prítok Nitry, meria 13,5 km a je tokom 4. rádu. Pri obci Oslany vytvára sihoť. Pramení v pohorí Vtáčnik na južnom svahu Plešiny (1 061,3 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 820 m n. m. Ústí do Nitry východne od obce Malé Kršteňany v nadmorskej výške okolo 200,5 m n. m. Ostatné toky zasahujú do predmetného územia len hornými úsekmi – Čereniansky potok s bezmennými prítokmi), Stratený potok na východnom okraji katastrálneho územia.

Vodné toky Osliansky potok a Nitra sú z hľadiska ich významu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z. posudzované ako vodohospodársky významné toky.

Tab. 1 Priemerný mesačný prietok (Qm) na toku Oslianský potok (stanica Oslany) v roku 2022

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
Qm*	0,288	0,572	0,169	0,360	0,189	0,040	0,050	0,086	0,114	0,174	0,124	0,460	0,217

Zdroj: SHMÚ, 2023

Vysvetlivky: * Qm (m³.s⁻¹) – priemerný mesačný prietok za rok 2022**Obr. 5 Úhrn zrážok v povodí rieky Nitra v roku 2023**

Zdroj: SHMÚ

Vysvetlivky:

Max – tmavomodrá – 1021 mm, Min – svetlomodrá – 441 mm, Lokalita výstavby je znázornená červeným kruhom

Atmosférické zrážky v povodí rieky Nitra v roku 2023 sú znázornené v tab. 2 a úhrn zrážok v povodí rieky Nitra v roku 2023 na obr. 5. Za rok 2023 spadlo v povodí Nitry 888 mm zrážok, čo je 124 % hodnoty ročného dlhodobého normálu. Nadbytok predstavoval 177 mm. Počas jednotlivých mesiacov sa prejavila výrazná rozkolísanosť zrážok. V januári bol zaznamenaný viac ako dvojnásobok dlhodobého mesačného úhrnu s výškou úhrnu 98 mm a nadbytkom 50 mm. Pokles zrážok sa prejavil hlavne v marci, keď spadlo len 56 % hodnoty mesačného normálu. Deficitnými mesiacmi boli aj jún, júl a september. Naopak viac ako dvojnásobok hodnoty dlhodobého mesačného normálu bol nameraný ešte v novembri a decembri, zhodne na úrovni 205 %. V novembri spadlo až 120 mm a nadbytok tvoril 62 mm (SHMÚ, 2023).

Tab. 2 Atmosférické zrážky v povodí rieky Nitra v roku 2023

Povodie		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Nitra	mm	98	51	26	43	91	51	48	98	55	96	120	111	888
	%	206	114	56	94	128	69	60	150	85	161	205	205	125
	Δ	50	6	-20	-3	20	-23	-32	33	-10	36	62	57	177

Zdroj: SHMÚ, 2024

Vysvetlivky:

Δ – ide o výšku nadbytku (+), deficitu (-) zrážok v litroch na meter štvorcový vo vzťahu k normálu (1961-1990)

Vodné plochy

Na území obce sa nenachádzajú významnejšie vodné plochy. V obci sa nachádza menší rybník slúžiaci na súkromné účely. Na toku Nitra a jej prítokoch v rámci katastrálneho územia Oslany nie sú vybudované regulačné objekty ani vodné nádrže.

1.4.2 Podzemné vody

V súlade s hydrogeologickou rajonizáciou Slovenska (Malík, Švasta, 2002 in Atlas krajiny SR, 2002) sa predmetné územie nachádza v hydrogeologickom rajóne **QN 067 „Neogén a kvartér Hornonitrianskej kotliny“** s prevládajúcim typom medzizrnovej priepustnosti. V zmysle vymedzenia útvarov podzemných vôd na Slovensku (Kullman et al., 2005) rajón QN 067 prináleží do útvaru podzemných kvartérnych vôd **SKIOOO400P Útvar medzizrnových podzemných vôd kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov j. časti oblastí povodí Váh** s celkovou rozlohou 1 943,020 km² a podzemných predkvartérnych vôd **SK200170FP Útvar puklinových a medzizrnových podzemných vôd neovulkanitov a terciérnych sedimentov Hornonitrianskej kotliny oblasti povodí Váh** s celkovou rozlohou 335,526 km² (zoznam útvarov podzemných vôd uvádza aj nariadenie vlády č.282/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd).

Veľmi dobrou až dobrou pórovou priepustnosťou sa vyznačujú sedimenty aluviálnych nív Nitry. Ich materiál sa skladá zo štrkov, pieskov a hĺn a od ich mocnosti závisí množstvo podzemnej vody v nich. Miestami dosahuje mocnosť štrkopieskového materiálu okolo 10 m. V neogénnych sedimentoch Hornonitrianskej kotliny celkovo prevládajú málo priepustné alebo nepriepustné ílovito-slienité vrstvy. Ani priepustnejšie štrky, piesky, pieskovce, zlepenice nevytvárajú príliš dobré podmienky pre výskyt väčších zásob podzemných vôd, pretože sú zväčša izolované nepriepustnými vrstvami. Ale striedanie nepriepustných neogénnych sedimentov s priepustnými a ich panvovité uloženie umožňuje vznik podzemnej vody s napätou hladinou - tzv. artérskej podzemnej vody. Hornonitrianska kotlina patrí k oblastiam, kde bola zistená prítomnosť artérskeho vodu s kladnou i zápornou výstupnou hladinou. Na základe vyššie uvedeného vyhodnotenia možno konštatovať, že katastrálne územie obce Oslany je významné a perspektívne z hľadiska zásob podzemných vôd najmä v aluviálnej nive rieky Nitra (ÚPN, 2019).

Prehľad bilančného stavu hydrogeologického rajónu „QN – Neogén a kvartér Hornonitrianskej kotliny“ za rok 2023 a 2022 uvádzame v zmysle „Vodohospodárskej bilancie množstva podzemnej vody za rok 2023“ (SHMÚ, 2024):

využiteľné množstvá podzemných vôd:	231,44	l/s
z toho termálne a minerálne vody:	44,62	l/s
odber podzemnej vody v roku 2023:	18,14	l/s
z toho termálne a minerálne vody:	15,65	l/s
odber podzemnej vody v roku 2022:	16,11	l/s
bilančný stav:	dobrý	

kategória preskúmanosti: P3: hydrogeologický rajón s priemernou hydrogeologickou preskúmanosťou.

1.4.3 Minerálne a termálne vody

Na dotknutom území sa nevyskytujú ochranné pásma minerálnych a termálnych vôd, žiadny zdroj minerálnej vody a termálnej vody, prírodný liečivý zdroj ani prírodný zdroj minerálnych stolových vôd.

1.4.4 Vodohospodársky chránené územia

Posudzované územie a jeho širšie okolie nepatria do žiadneho vodohospodársky chráneného územia ani do pásma hygienickej ochrany vodného zdroja. Taktiež nie sú zaradené medzi zraniteľné oblasti v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa určujú citlivé a zraniteľné oblasti.

Osliansky potok a rieka Nitra sú zaradené medzi vodohospodársky významné vodné toky podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z.

1.5 PÔDA

Dotknuté územie leží v dostatočne teplom, suchom a pahorkatinnom klimatickom regióne.

V riešenom území sa vyskytuje pôdny typ: pseudogleje. Pôdna jednotka sú pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, zo sprašových hĺn a svahovín. Zrornosť pôd je hlinitá, pričom ide o stredne ťažké pôdy. Priepustnosť pôd je stredná a retenčná schopnosť je veľká. Kategória kvality pôdy je stredná (skupina kvality pôd – 6) s kódom BPEJ (bonitované pôdno-ekologické jednotky) 0257002. Typologicko-produkčná kategória je O5 (stredne produkčné orné pôdy). Na základe produkčného potenciálu poľnohospodárskej pôdy spadá územie do kategórie 5 (57 bodov IP). Vlhkostný režim pôd je mierne vlhký, ide o pôdy bez skeletu a hlboké pôdy (Granec et al., 1999; <https://portal.vupop.sk/>).

1.6 BIOTA

1.6.1 Flóra a vegetácia

Na základe fytocenologického členenia (Futák, 1980) predmetné územie patrí do:

- oblasti západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*),
- obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpathicum*),

Z fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002 in Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do:

- bukovej zóny,
- oblasti kryštálicko-druhohornej,
- okresu Hornonitrianska kotlina,

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na danom území tvorili (Atlas krajiny SR, 2002):

- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy),
- karpatské dubovo-hrabové lesy,
- dubové a cerovo-dubové lesy,
- bukové a jedľovo-bukové lesy.

Súčasná vegetácia k.ú. Oslany je výrazne poznačená dlhodobou ľudskou činnosťou. Prakticky celá spodná polovica je odlesnená a intenzívne využívaná človekom, veľkú časť tvorí orná pôda, zvyšok sú hlavne trvalé trávne porasty a zastavané územie obce. Štruktúra súčasných lesných porastov je oproti prirodzeným lesom čiastočne zmenená. V rámci drevinového zloženia stále dominuje buk a dub, zastúpenie hrabu a javoru bolo významne znížené, pôvodne hojnejšie tzv. cenné listnáče (lipy, bresty) a jedľa sa vyskytujú iba minimálne. Vďaka spôsobu obhospodarovania bola výrazne zmenená aj priestorová a veková štruktúra lesov a to v prospech rovnorodých a rovnovekých jednovrstvových porastov, ktoré majú nižšiu biodiverzitu, nižšiu ekologickú stabilitu a vyššiu náchylnosť na poškodenie rôznymi škodlivými činiteľmi.

Nelesná drevinová vegetácia (NDV) je zastúpená brehovými porastmi popri rieke Nitra a pri dolných častiach potokov Osliansky a Čereniansky potok a líniovými alebo skupinovitými formáciami krov a stromov, ktoré nemajú charakter lesa, prípadne rozptýlenými jedincami stromov a krov. Brehové porasty sú charakteristické dominanciou vrb najmä vrby bielej (*Salix alba*) a vrby krehkej (*S. fragilis*), miestami vrby popolavej (*S. cinerea*), pri rieke Nitra a v dolných častiach potokov je významne zastúpený aj topoľ čierny (*Populus nigra*). Popri vrbach je v brehových porastoch hojná aj jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a vyskytujú sa tu aj čremcha obyčajná (*Padus avium*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), javor poľný (*Acer campestre*), brest väzový (*Ulmus laevis*) a pod.

V hornej časti k.ú. sa mimo lesa a NDV vyskytujú najmä podhorské kosné lúky, pre ktoré sú typické druhy ako napr.: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), kostravy (*Festuca sp.*), ďalej púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), zvonček konáristý (*Campanula patula*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium agg.*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), nevädzovce (*Jacea sp.*), bedrovník väčší (*Pimpinella major*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*) a mnohé ďalšie. Vyskytujú sa tu aj pasienky a spásané lúky s typickými druhmi ako napr.: kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava červená (*F. rubra*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), skorocel väčší (*Plantago major*), skorocel kopijovitý (*P. lanceolata*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium agg.*), púpava (*Taraxacum sect. ruderalia*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*),) a ďalšie. Zaznamenané boli aj invázne druhy rastlín: javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*) a pohánkovec (*Falopia sp.*) v brehových porastoch rieky Nitry a k inváznym druhom možno tiež priradiť hojne sa tu vyskytujúci agát biely (*Robinia pseudoacacia*) (ÚPN, 2019).

Obr. 6 Územie výstavby v k. ú. Oslany, červená znázorňuje hranicu výstavby

Zdroj: ZBGIS

1.6.2 Fauna

Podľa zoogeografického členenia suchozemského (terestrického) biocyklu patrí dotknutá oblasť do podkarpatského úseku a do provincie listnatých lesov (Jedlička et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002).

Podľa zoogeografického členenia sladkovodného (limnického) biocyklu patrí dotknutá oblasť do pontokaspickej provincie, podunajského okresu a do stredoslovenskej časti (Hensel et al., 2002 in Atlas krajiny SR, 2002).

Západná časť k.ú. je zväčša intenzívne poľnohospodársky využívaná, a preto tu nachádzame najmä biotopy kultúrnej krajiny, východná časť je tvorená lúkami a lesnými komplexmi. Živočíšstvo v prevažne poľnohospodársky využívannej časti je silne ovplyvnené antropogénnou činnosťou. Jeho charakter je daný najmä poľnohospodárskym využitím územia a v okolí obce aj nedostatkom súvislejších porastov drevín vhodných ako trvalé úkryty, preto tadiaľto väčšie druhy cicavcov väčšinou migrujú (príp. tu nachádzajú dočasný – sezónny úkryt). Z väčších cicavcov sa tu bežne vyskytujú jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*) a diviak lesný (*Sus scrofa*), relatívne vhodné podmienky má aj zajac poľný (*Lepus europaeus*). Z menších šeliem tu možno predpokladať výskyt bežných druhov ako sú: líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), jazvec lesný (*Meles meles*), kuny (*Martes martes* a *M. foina*) a lasice myšozravej (*Mustela nivalis*). V lesnatej časti územia možno okrem vyššie zmienených živočíchov z významnejších alebo nápadnejších cicavcov predpokladať aspoň občasný výskyt veľkých šeliem ako je medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*) alebo rys ostrovid (*Lynx lynx*). Bohato sú zastúpení zástupcovia avifauny (ÚPN, 2019).

1.7 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

1.7.1 Územná ochrana prírody

Priamo v riešenom území sa nenachádzajú chránené územia národnej siete chránených území a ich ochranné pásma a chránené stromy, ani chránené územia podľa medzinárodných dohovorov: európska sieť chránených území Natura 2000, Ramsarské lokality, lokality UNESCO a pod. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny nachádza v 1. stupni ochrany.

1.7.2 Druhovú ochrana prírody

Realizáciou zámeru nebude nejakým spôsobom limitovaná ani ohrozená druhová ochrana prírody.

1.7.3 Chránené stromy

Priamo v lokalite ani v jej širšom okolí sa nenachádza žiadny chránený strom (www.sopsr.sk).

2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA KRAJINY, SCENÉRIA

2.1 ŠTRUKTÚRA KRAJINY A VYUŽITIE ÚZEMIA

Krajinná štruktúra širšieho a riešeného územia je tvorená z dvoch častí, intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť obce a extravilánu, ktorý má charakter poľnohospodársky využívannej krajiny. Vyskytujú sa tu aj prvky krajinnej štruktúry prírodného charakteru ako vodný tok, sprievodná zeleň vodného toku a poloprírodného charakteru ako sú trvalé trávne porasty a sídelná vegetácia.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny širšieho a riešeného územia možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, brehových porastov, vodné toky a ich sprievodnú vegetáciu. Negatívnymi prvkami scenérie sú zástavba rodinných domov a poľnohospodárske objekty tvoriace plochy zastavaných území, technické prvky a iné negatívne prvky a javy, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Z antropogénnych prvkov lokalizovaných v širšom území sú prítomné najmä pozemné komunikácie, individuálna bytová výstavba, poľnohospodárske objekty, sídelná zeleň. Z prírodných prvkov je prítomná lesná a nelesná drevinová vegetácia (stromy a kry, líniová vegetácia), trvalé trávne porasty, ruderalne porasty, vodný tok Osliansky potok a vodný tok Nitra .

Navrhovanou činnosťou dôjde k zmene funkčného využitia územia – orná pôda sa transformuje na zástavbu bytových domov.

2.2 PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu (RÚSES) Prievidza (SAŽP, 2019) sa v okolí riešeného územia nenachádzajú žiadne prvky RÚSES.

3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.1 OBYVATEĽSTVO

Navrhovaný zámer, IBV – OSLANY JELŠOVNÉ je umiestnená v obci Oslany (okres Prievidza), na styku zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy.

Prvá písomná zmienka o obci Oslany pochádza z roku 1254, keď sa v listine uhorského kráľa Bela IV. spomína kráľovský úradník Ivanka z Oslan. V roku 1274 je v donačnej listine kráľa Ladislava IV. zmienka o dedine s názvom „villa Ozlan“.

Názov obce sa postupne vyvíjal (Ozlan – r. 1254, Ozlen – r. 1283, Hozlan – r. 1332, Oslan, Hoslen – r. 1352, Osolan – r. 1773, Oszlány – r. 1863 – 1913, Oszlán, Oslany – r. 1808, Oslany – r. 1920 – 1973, Osľany – r. 1973 – 1995, Oslany) (PHSR, 2021).

Počet obyvateľov v obci Oslany medzi rokmi 1996 – 2024 je uvedený v tab. 3. Počet obyvateľov medzi rokmi 1996 – 2022 mal mierne klesajúci trend (graf 5). Najvyšší počet obyvateľov (2417) bol v roku 2010. Naopak najnižší počet obyvateľov (2122) bol v roku 2002.

Tab. 3 Vývoj počtu obyvateľov v obci Oslany

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Počet obyvateľov	2126	2150	2156	2174	2176	2162	2122	2202	2224
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov	2238	2268	2315	2321	2397	2417	2384	2401	2415
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvateľov	2403	2403	2403	2363	2362	2375	2388	2380	2366
Rok	2023	2024							
Počet obyvateľov	2390	2399							

Zdroj: Bilancia počtu obyvateľstva v SR podľa pohlavia

Graf 5 Vývoj počtu obyvateľov medzi rokmi 1996 – 2024 (stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12)

Počet obyvateľov v obci Oslany v roku 2024 bol 2 399, z toho prirodzený prírastok bol -6, nakoľko bolo 15 narodených a 21 zomretých, migračné saldo bolo kladné a dosahovalo hodnotu 15.

Počet prisťahovaných bol v roku 2024 na úrovni 51 a počet vystáňovaných z trvalého pobytu 36. Počet prisťahovaných bol najvyšší v roku 2009 – 91 prisťahovaných obyvateľov na trvalý pobyt.

Počet narodených v obci Oslany je v rozmedzí rokov 1996 – 2024 pomerne stabilný. Počet narodených detí sa pohyboval od 15 do 35 detí za rok.

Počet zomretých bol najvýraznejší v roku 2021 (29 mŕtvych). V ostatných rokoch bol zaznamenaný počet medzi 15 - 25 mŕtvych.

Populácia v obci starne. Index starnutia obyvateľstva má stúpajúci trend. Priemerný vek v roku 2024 bol 42,17 rokov. Počet potratov v obci bol v roku 2024 na úrovni 5. V ostatných rokoch sa počet potratov pohyboval v jednotkách.

Počet sobášov v obci bol v roku 2024 na úrovni 9 sobášov. Najviac sobášov bolo zaznamenaných v roku 2005 - 17 sobášov. Rozvody v obci sa medzi rokmi 1996 – 2020 pohybovali v počte do 10 rozvodov za rok. Najviac rozvodov (9) bolo zaznamenaných v rokoch 2011 a 2017. Bližšie informácie udáva tab. 4: populačné deskriptívne štatistiky v obci Oslany.

Tab. 4 Populačné deskriptívne štatistiky v obci Oslany v rokoch 1996, 2005, 2010, 2015 a 2020

Deskriptívne štatistiky	1996	2000	2005	2010	2015	2020	2024
Počet obyvateľov (stav k 31.12)	2126	2176	2238	2417	2403	2388	2399
Hustota obyvateľov (osoba/km ²)	84,6	86,39	88,58	95,46	95,54	94,68	95,2
Priemerný vek	34,78	35,54	36,95	37,75	39,59	41,17	42,17
Narodení	23	24	25	23	15	19	15
Zomretí	21	22	15	20	17	23	21
Prirodzený prírastok obyvateľstva	2	2	10	3	-2	-4	-6
Potraty	16	9	9	9	4	5	5
Index potratovosti	69,565	37,5	36	39,13	26,667	26,316	33,333
Umelé potraty	14	8	7	5	2	2	4
Podiel osôb v predproduktívnom veku (0 - 14)	20,98	19,72	16,31	15,65	15,4	15,83	15,55
Podiel osôb v produktívnom veku (15 - 64)	67,4	69,03	72,34	72,98	71,24	68,05	66,28
Podiel osôb v poproduktívnom veku (65+)	11,62	11,26	11,35	11,38	13,36	16,12	18,17
Index starnutia	55,38	57,11	69,59	72,75	86,76	101,85	116,89
Prisťahovaní na trvalý pobyt	30	42	49	55	46	53	51
Vystáňovaní z trvalého pobytu	30	42	45	38	44	36	36
Migračné saldo	-	-	4	17	2	17	15
Celkový prírastok obyvateľstva	2	2	14	20	-	13	9
Sobáše	9	7	17	12	16	8	9
Rozvody	2	7	7	4	6	4	3
Index rozvodovosti	22,222	100	41,176	33,333	37,5	50	33,333

Deskriptívne štatistiky	1996	2000	2005	2010	2015	2020	2024
Počet obyvateľov (stav k 31.12)	2126	2176	2238	2417	2403	2388	2399
Hustota obyvateľov (osoba/km ²)	84,6	86,39	88,58	95,46	95,54	94,68	95,2
Priemerný vek	34,78	35,54	36,95	37,75	39,59	41,17	42,17
Narodení	23	24	25	23	15	19	15
Zomretí	21	22	15	20	17	23	21
Prirodzený prírastok obyvateľstva	2	2	10	3	-2	-4	-6
Potraty	16	9	9	9	4	5	5
Index potratovosti	69,565	37,5	36	39,13	26,667	26,316	33,333
Umelé potraty	14	8	7	5	2	2	4
Podiel osôb v predproduktívnom veku (0 - 14)	20,98	19,72	16,31	15,65	15,4	15,83	15,55
Podiel osôb v produktívnom veku (15 - 64)	67,4	69,03	72,34	72,98	71,24	68,05	66,28
Pozn.: prirodzený prírastok obyvateľstva: počet živonarodených - počet zomretých; Index potratovosti (%) – (počet potratov / počet narodených) *100; Potraty: počet samovoľných + počet umelých potratov; Index starnutia (Sauvyho index): vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku; Migračné saldo: počet prisťahovaných - počet vystahovaných; Celkový prírastok obyvateľstva: prirodzený prírastok + migračné saldo; Index rozvodovosti (%) – (počet rozvodov / počet sobášov) * 100.							

Zdroj: ŠÚ SR, Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva - obce

Zo štruktúry obyvateľstva obce Oslany podľa základných vekových skupín je zaznamenaný mierne pokles detskej zložky ako dôsledok znižujúcej sa pôrodnosti. Situácia v obci v sledovanom období má však pomerne stabilný charakter. Podiel osôb v predproduktívnom veku dosahuje okolo 15 %. K postupným zmenám dochádza aj vo vekovej štruktúre obyvateľstva v produktívnej a poproduktívnej vekovej skupine (tab. 5), kde bol zaznamenaný vzrast podielu staršieho obyvateľstva oproti predchádzajúcim rokom. Najvyšší index vitality bol dosiahnutý v rokoch 1996, 1998 a 2000.

Tab. 5 Štruktúra obyvateľstva obce Oslany podľa charakteristických vekových skupín

Rok	Počet obyvateľov							
	spolu	predproduktívni		produktívni		poproduktívni		Index vitality
		počet	%	počet	%	počet	%	
1996	2126	446	20,98	1433	67,4	247	11,62	180,55
1998	2156	443	20,55	1469	68,14	244	11,32	181,54
2000	2176	429	19,72	1502	69,03	245	11,26	175,13
2005	2238	365	16,31	1619	72,34	254	11,35	143,70
2010	2417	378	15,65	1764	72,98	275	11,38	137,52
2011	2384	372	15,6	1737	72,86	275	11,54	135,12
2014	2403	377	15,69	1722	71,66	304	12,65	124,03
2015	2403	370	15,4	1712	71,24	321	13,36	115,27
2016	2403	374	15,56	1687	70,2	342	14,23	109,35
2017	2363	377	15,95	1628	68,9	358	15,15	105,28
2018	2362	369	15,62	1624	68,76	369	15,62	100,00
2019	2375	374	15,75	1622	68,29	379	15,96	98,68
2020	2388	378	15,83	1625	68,05	385	16,12	98,20
2021	2380	381	16,01	1613	67,77	386	16,22	98,71

Rok	Počet obyvateľov							
	spolu	predproduktívni		produktívni		poproduktívni		Index vitality
		počet	%	počet	%	počet	%	
2022	2366	375	15,85	1584	66,95	407	17,2	92,15
2023	2390	389	16,28	1578	66,03	423	17,7	91,98
2024	2399	373	15,55	1590	66,28	436	18,17	85,58

Zdroj: Bilancia podľa veku - obce, www.statistics.sk

Zamestnanosť

Zmeny v ekonomike sa vo všeobecnosti prejavujú rastom, resp. poklesom v ekonomickej aktivite obyvateľov. Poznanie situácie na trhu práce patrí k základným faktorom rozvoja územia. Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2021 počet ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO) v obci Oslany predstavoval 1 133 osôb.

Medzi EAO boli v sčítaní obyvateľov v r. 2021 zaradení pracujúci (969 osôb), osoby na materskej dovolenke (12 osôb), osoby na rodičovskej dovolenke (19 osôb) a pracujúci dôchodcovia (133 osôb). Podiel EAO na obyvateľstve obce (bez nezamestnaných) tak tvoril 47,77 %.

V štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO) podľa postavenia v zamestnaní majú dominantné postavenie zamestnanci (861 osôb), ktorých podiel na EAO dosiahol 75,99 %. Významné miesto majú aj podnikatelia. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov v r. 2021 bývalo v obci 186 podnikateľov (16,42 % z EAO). Štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa spoločenskej skupiny dopĺňajú iní (0,79 %) v zastúpení 9 osôb a nezistení, ktorí dosahujú 6,80 % zastúpenie v štruktúre EAO v počte 77 osôb.

V sektorovej štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva mal v roku 2021 významné postavenie terciárny sektor, ktorý zamestnával 43,16 % EAO. Nasledoval sekundárny sektor, v ktorom bolo zamestnaných 34,42 % EAO obce. Zamestnanosť v primárnom sektore predstavovala 5,38 %. V kvartérnom sektore bolo zamestnaných 10 osôb (0,88 %). Ostatné a nezistené EAO predstavovalo 16,15 %.

V odvetvovej štruktúre ekonomických činností má silné zastúpenie priemyselná výroba, ktorá zamestnáva 25,33 % EAO (287 osôb). Medzi významné odvetvia patrí aj stavebníctvo zamestnávajúce 81 osôb, tzn. 7,15 % EAO. V poľnohospodárstve našlo zamestnanosť 3,35 % EAO (38 osôb). Z nevýrobného sektora bola najväčšia zamestnanosť v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu a opravy motorových vozidiel a motocyklov, kde pracovalo 166 osôb (14,65 % EAO). Výraznejšie zastúpenie mali aj doprava a skladovanie zamestnávajúce 36 osôb (3,18 %) ako aj verejná správa a obrana spolu s povinným sociálnym zabezpečením, kde pracovalo 73 osôb, tzn. 6,44 % EAO. Vzdelávanie zamestnávalo 59 osôb (5,21 %) a zdravotníctvo a sociálna pomoc poskytovali zamestnanie pre 39 osôb (3,44 %). V ostatných odvetviach hospodárstva je zamestnanosť EAO nižšia (PHSR, 2021).

Pretrvávajúca hospodárska a finančná kríza ovplyvnila dianie aj v riešenom území, čo sa prejavilo i vo vývoji nezamestnanosti. Zatiaľ čo miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Prievidza v auguste 2008 predstavovala 5,49 % (pred krízou), v auguste 2012 to bolo 11,28 % a za august 2013 to bolo až 13,29 % a za december 2016 predstavovala 8,13 %, čo v porovnaní z predchádzajúcimi rokmi je výrazné zlepšenie, a zodpovedá stavu v roku 2008 (pred krízou). Údaje o nezamestnanosti z decembra 2021 ukazujú, že miera evidovanej nezamestnanosti je na úrovni 5,76 %, čo je v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi výrazne zlepšenie a zodpovedá rokom pred krízou. Údaje o nezamestnanosti v okrese Prievidza za rok 2021 sú uvedené v tab. 6.

Tab. 6 Základné údaje o nezamestnanosti v okrese Prievidza za mesiac december 2021

Základné ukazovatele nezamestnanosti	číselná hodnota
prítok uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v mesiaci	321
odtok UoZ v mesiaci	255

Základné ukazovatele nezamestnanosti	číselná hodnota
stav UoZ ku koncu mesiaca	4 188
ekonomicky aktívne obyvateľstvo	67 331
disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	3 880
miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ (v %)	6,21
miera evidovanej nezamestnanosti (v %)	5,76

Zdroj: www.upsvr.gov.sk

3.2 SÍDLA

Obec Oslany patrí do Trenčianskeho kraja, okresu Prievidza. Územie je súčasťou Hornonitrianskej kotliny, osídlenie Hornej Nitry, prevažná časť okresu Prievidza – funkčný pod-priestor Hornonitriansky s mestami Prievidza, Bojnice, Nováky a Nitrianske Pravno, so spádovými sídlami a centrom okresného významu mestom Prievidza, s podružným centrom, mestom Nováky.

Katastrálne územie obce susedí s katastrálnymi územiami obcí Čereňany, Horná Ves, Pažiť, Radobica a Malé Kršteňany.

Kataster obce má výmeru 2 515 ha a je vymedzené súradnicami 48°37'53"S 18°28'28"V.

Obec Oslany patrí do Hornonitrianskeho funkčného podpriestoru. Leží na hornonitrianskej rozvojovej osi regionálneho významu a to v smere Nitra – Nováky – Prievidza - Žilina. Obec patrí medzi osídlenia šiestej skupiny, druhej podskupiny, kde ako sídlo miestneho významu zabezpečuje komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia.

Obec Oslany v sídelnej štruktúre plní funkciu sídla miestneho významu, patrí pod sídlo obvodného významu Prievidzu, ktoré je administratívno-správnym centrom Hornonitrianskeho regiónu a do jeho funkčného podpriestoru (hornonitriansky). Z hľadiska širších vzťahov je obec bezprostredne naviazaná na cestu I/64, ktorá tvorí hlavnú spojnicu medzi regiónom Hornej Nitry v smere juh – sever medzi Nitrianskym regiónom a Považským regiónom. Sídlom je naviazané na železničný ťah so zastávkou, železničné stanice sú v Novákoch a v Prievidzi.

3.3 PRIEMYSEL

Priemyselná výroba prakticky nie je zastúpená a nemá významný podiel na hospodárskej základni obce. Hlavným dôvodom a príčinami tohto stavu je skutočnosť, že obec bola a aj v súčasnosti je závislá na hospodárskej základni miest Prievidza a Nováky (najmä banský priemysel) a nemá geograficky a urbanisticky vhodné podmienky pre významnejší rozvoj priemyslu, hospodárskou základňou obce bola a je poľnohospodárstvo a drobná remeselná výroba. V obci pôsobí niekoľko menších firiem, ktoré sa zaoberajú výrobnou činnosťou.

Hospodárska základňa podružného ťažiskového sídla Nováky je založená na banskom priemysle - uhoľnom, energetickom a chemickom. Banský a energetický priemysel poskytuje cca 2 500 pracovných príležitostí. Ďalšou významnejšou základňou je stavebníctvo, gumárenský, v Dolných Vesteniciach a výroba komponentov pre automobilový priemysel v Prievidzi (ÚPN, 2019).

3.4 POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

V rámci riešeného územia je jeden areál poľnohospodárskej výroby, bývalý areál Roľníckeho družstva Oslany, dnes vo vlastníctve a užívaní spoločnosti PORS s.r.o. Areál sa nachádza na juhozápadnom okraji zastavaného územia obce. V areáli sa nachádzajú zariadenia a budovy pre chov hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytku a ošípaných) vrátane spracovania mlieka a budovy a zariadenia pre rastlinnú výrobu. JV od areálu, južne od jadrovej časti zastavaného územia obce sa nachádza poľné hnojisko spoločnosti s kapacitou 3 600 m³. V katastri obce sa nachádzajú spevnené a nespevnené poľnohospodárske cesty, slúžia sezónne na prístup k poľnohospodársky obrábanej pôde. Poľnohospodárske letisko sa v katastri obce nenachádza, najbližšie je v Bystričanoch. Poľnohospodárska

výroba má v obci Oslany bohatú tradíciu v rôznych jej formách, či to boli súkromne hospodáriaci roľníci, neskôr hospodárenie JRD Oslany (1949-1974), zlúčené družstvo Oslany, Čereňany, Horná Ves (1974-1992).

Poľnohospodárska výroba má relatívne obmedzený potenciál pôdneho fondu s pomerne nízkym podielom ornej pôdy, prevažne nižšej kvality a výnosnosti. Orná pôda je na údolnom rovinatom území v okolí zastavaného územia obce. Niektoré časti územia sú odvodnené. Orná pôda chránených BPEJ tvorí v k.ú. Oslany prevažná časť údolného územia v okolí a kontakte so zastavaným územím obce. Z hľadiska výrobných podmienok sú v území podmienky pre pestovanie obilnín, zemiakov, repy a krmovín a pasenie a chov hospodárskych zvierat. Trvalé kultúry väčších výmer sa v katastri nepestujú. Zeleninárstvo a ovocinárstvo je tradičnou súčasťou záhrad pri rodinných domoch. Trvalé trávnaté porasty sa nachádzajú v pásach medzi ornou pôdou a okolo vodných tokov, alebo vo väčších plochách pri lesných porastoch zväčša na svahoch s väčším sklonom nad 12°. Charakteristickým znakom poľnohospodárstva v riešenom území je prevaha živočíšnej produkcie nad rastlinnou, ktorá však v súčasnosti skôr stagnuje a klesá.

Pre katastrálne územie obce Oslany je charakteristická vysoká lesnatosť. Podľa kategórií lesov z LPF sa v riešenom území nachádzajú lesy hospodárske, ochranné a osobitného určenia. Lesy tvoria viac ako polovicu plochy katastrálneho územia, nachádzajú sa na ploche 1375 ha. Pestovateľská, ťažobná, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva v súlade a na základe Lesných hospodárskych plánov (LHP). Lesy ochranné sa nachádzajú na výrazných svahoch alebo v miestach, kde sú vyhlásené chránené územia. Lesy osobitného určenia sú v miestach s poškodenými lesnými porastami od imisií. V nižších polohách sa nachádza lesný typ dubovo - bukový, vo vyšších polohách v bukovom vegetačnom stupni sa vyskytujú lesné typy lipovo - javorové, v jedľovo - bukovom vegetačnom stupni sa vyskytujú lesné typy lipovej javoriny, bukovej javoriny, jaseňovej javoriny a najrozšírenejší typ jedľovej bučiny. V pôvodnej drevinovej skladbe prevláda buk s prímесou smreka a jedle spolu s javorom horským, brestom horským a jaseňom štíhlým (ÚPN, 2019).

3.5 SLUŽBY

Školské zariadenia v obci reprezentuje základná a materská škola, ktoré si zachovávajú pomerne stabilný počet detí a žiakov.

Ku kultúrnym zariadeniam patrí v obci kultúrny dom s kapacitou 154 miest, v ktorom realizujú svoju činnosť aj spolky. Občanom je k dispozícii aj obecná knižnica. Počas letných mesiacov je pre kultúrne aktivity využívaný amfiteáter.

Cirkevné kultúrne zariadenia tvoria 2 rímskokatolícke kostoly – Farský kostol sv. Štefana – uhorského kráľa v Oslanoch z r. 1495 a Filiálny kostol Sedembolestnej Panny Márie na Ľubianke z r. 2004. Ďalšie cirkevné stavby reprezentujú kaplnky: Kaplnka Preblahoslavenej Panny Márie z roku 1878 na miestnom cintoríne, Kaplnka sv. Cyrila a Metoda z roku 1923 na ulici Družstevnej a Kaplnka sv. Floriána z roku 1924 na ulici SNP. V obci sa nachádzajú aj prícestné kaplnky - medzi Oslanmi a Čereňanmi Kaplnka sv. Jána Nepomuckého a na opačnej strane, smerom do Partizánskeho, kaplnka Panny Márie.

Na športové vyžitie slúžia občanom 2 športové areály. Pre účely futbalových zápasov slúži futbalové ihrisko. Športové zariadenia dopĺňa Fitness centrum.

Maloobchodná sieť je v obci zastúpená viacerými predajňami. Predaj potravín a rozličného tovaru zabezpečuje predajňa COOP Jednota SD. Predaj drogistického tovaru poskytujú predajne Drogeria MIA a E-Drogeria. Ďalším zariadením maloobchodného charakteru je predajňa Kvetiny Michaela s predajom kvetov a doplnkov. Predaj rozličného tovaru ponúkajú predajňa Všetko pre domácnosť a predajňa Univerzal. Predaj textilu zabezpečuje predajňa Textil IRMA. Špecifický tovar, zameraný na záhradnícke potreby, poskytuje predajňa Záhradkárske potreby.

Z hľadiska sociálnej starostlivosti obec nemá vybudované sociálne zariadenie.

Zdravotnícku starostlivosť je v obci zabezpečená prostredníctvom ambulancie pre deti a dospelých, ktorá vykonáva činnosť 5-krát do týždňa. Stomatologickú starostlivosť poskytujú 2 ambulancie, ktoré sú občanom k dispozícii 5-krát do týždňa. V obci je obyvateľom k dispozícii aj ambulancia dentálnej hygieny, ktorá poskytuje služby 5-krát do týždňa. V obci sa nachádza lekáreň U spasiteľa.

Dospelí obyvatelia za zdravotnou starostlivosťou dochádzajú do mesta alebo obce, kde sídli všeobecný lekár. Nemocničné služby a špeciálne vyšetrenia sa realizujú najmä v Nemocnici s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach a v Nemocnici Partizánske.

Stravovacie zariadenia reprezentuje v obci Pizza Burger Lenka Oslany s kapacitou 50 miest a Red Dollar s kapacitou 40 miest, ďalej sú to Pohostinstvo Hoľapo, Sity Pub, Pohostinstvo Achilles, Pohostinstvo Achilles 2.

Ubytovacie zariadenia zastupuje ubytovanie na súkromí Ubytovanie Ján Važan, ktoré má kapacitu 10 lôžok. Možno je aj prenájom apartmánu rodinného domu v Oslanoch.

Z administratívnych zariadení je v centrálnej časti obce umiestnený obecný úrad s matrikou. Okrem toho sa v obci nachádza pošta. Poštové služby zabezpečuje pobočka Slovenskej pošty s tromi pracovníkmi, ktorí poskytujú aj bankové služby. Bankové služby zabezpečuje aj bankomat (PHSR, 2021).

3.6 INFRAŠTRUKTÚRA

3.6.1 Doprava

Automobilová doprava

Obec sa nachádza v okrese Prievidza 23 km juhozápadne od okresného mesta Prievidza a 57 km juhovýchodne od krajského mesta Trenčín. Širšie dopravné vzťahy sú podmienené dopravnými väzbami na okolité sídla, najmä na okresné mesto Prievidza a krajské mesto Trenčín. Základným druhom dopravy je cestná doprava. Obec má zabezpečené aj železničné spojenie s okresným mestom prostredníctvom železničnej siete.

Územím obce prechádza jedna z významných dopravných ciest Slovenska, cesta I. triedy č. 64, ktorá v smere z juhu na sever spája Komárno a Žilinu. V okrese Prievidza prechádza cez Oslany, Zemianske Kostoľany, Nováky, Prievidzu, Nedožery, Nitrianske Pravno až do Kľačana. Obcou prechádza cez jej intravilán z juhozápadu na severovýchod. Významnou komunikačnou líniou je v obci aj cesta II. triedy č. 512 umožňujúca prepojenie obce s mestom Žarnovica. Cesta prechádza okrajom obce na juhozápade cez jej extravilán. Sieť dopravných komunikácií dopĺňajú miestne komunikácie, ktorých pokračovaním mimo zastavaného územia sú účelové komunikácie, sprístupňujúce jednotlivé časti extravilánu s intravilánom.

Dĺžka miestnych komunikácií je v obci cca 5 km a tieto komunikácie sú v celkovej dĺžke bezprašné. Nie popri všetkých miestnych obslužných a zberných komunikáciách sú vytvorené podmienky pre bezpečný pohyb chodcov, preto je potrebné dobudovať chodníky a miestne komunikácie skvalitniť. Obec je vybavená verejným osvetlením s dostatočnou intenzitou s automatickou reguláciou vypínania (PHSR, 2021).

Hromadná autobusová doprava

Z analýzy vyplýva, že dochádzka za prácou do okolitých sídiel je vzhľadom k nízkemu počtu pracovných príležitostí v obci vysoká. Územie katastra obce Oslany je obsluhované hromadnou dopravou autobusmi SAD Prievidza a.s. na trase Partizánske – Prievidza. Počet autobusových spojov je rovnomerne rozložený v priebehu celého dňa (základný časový odstup je cca 60 minút). V čase rannej a poobednej špičky sú doplnené ďalšie spoje. Priemerný počet spojov v jednom smere je 16 autobusov za 24 hodín. Zastávky SAD - zastávky na ceste I. triedy (v smere staničenia cesty t.j. v smere na PD) sú tri vo vzdialenosti cca 400 m (ÚPN, 2019).

Železničná doprava

Riešeným územím t.j. katastrálnym územím obce vedie neelektrifikovaná železničná trať č.140 Veľké Bielice – Nitrianske Pravno, spájajúca uzlové stanice Prievidza-Lužianky-Nové Zámky, vedie cez Nováky, Zemianske Kostolány, Bystričany, Čereňany, Oslany, v smere na Partizánske. Železničná stanica Oslany s výhybnou a železničnou vlečkou, okrem služieb pre dopravu pôvodne plnila aj funkciu nákladnej stanice ktorá slúžila pre nakládku materiálu z Kameňolomu (ÚPN, 2019).

Letecká doprava

Letecká doprava v obci nie je zastúpená, letiská pre verejnú prevádzku sa v katastri obce nenachádzajú.

Do časti katastrálneho územia obce zasahujú ochranné pásma Letiska Malé Bielice - Partizánske, určené Leteckým úradom Slovenskej republiky rozhodnutím zn. 5348/2013/ROP-028-OP/8828 zo dňa 30.05.2013 (ÚPN, 2019).

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava je miestneho charakteru v rámci zástavby obce a v katastri, resp. v medzi sídelnom pohybe v rámci okresu medzi najbližšími sídlami Čereňany, Bystričany a Horná Ves.

Cez územie vedú nasledovné cyklomagistrály a cyklookruhy:

- Ponitrianska cyklomagistrála – dĺžka 149 km, číslo trasy 019,
- Bojnický okruh – dĺžka 139 km, číslo trasy 2308,
- Cyklookruh Medzihorie – dĺžka 33 km, číslo trasy 5315.

3.6.2 Inžinierske siete

Zásobovanie elektrickou energiou - zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené vzdušným vedením, ktoré je v správe Stredoslovenskej energetiky, a.s. Žilina. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z linky č. 261 z rozvodne ENO Nováky, pričom vedenie je z hľadiska prenášaného výkonu vyťažené na plnú kapacitu, bez rezervy pre ďalší rozvoj. Obcou tiež prechádza linka č. 378, ktorá je prepojením vedenia č.261 do rozvodne v Žarnovici. Linka č. 378 je však úsekovým spínačom č. 5 za obcou Horná Ves (po odbočke na TS Cerová) trvalo rozopnutá. Z hľadiska napájania obce je teda časť linky č. 378 medzi linkou č. 261 (pri úsek. spínači č. 3/261) a spínačom č. 5/378 elektricky aj obchodne odbočkou vedenia č. 261 (PHSR, 2021).

Zásobovanie teplom a plynom – zásobovanie teplom v obci je riešené (ÚPN, 2019):

- decentralizovaným zásobovaním teplom s prevažnou palivovou základňou zemný plyn, v miestnej časti Lublanka elektrická energia, LPG a obnoviteľné zdroje energií
- s blokovými a domovými zdrojmi tepla,
- s lokálnymi zdrojmi tepla.

Zásobovanie zemným plynom je v území obce riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP, a.s. Hlavným zdrojom plynu pre obec je VTL plynovod DN 300 Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza – Martin, na ktorý je pripojený VTL plynovod DN 150 a VTL prípojky DN 100 pre Oslany - Mierová a VTL prípojka pre regulačnú stanicu RD DN 150. Obcou je vedená aj VTL prípojka pre regulačnú stanicu Horná Ves DN 50 (PHSR, 2021).

Zásobovanie pitnou vodou - dodávky pitnej vody má obec zabezpečené z verejnej siete prostredníctvom Nováckeho skupinového vodovodu, ktorý je zakončený vo vodojeme v Oslanoch 2 x 250 m³ s max. hladinou na kóte 27 bm n. m. Vodovodná sieť je v obci vetvená, čiastočne zaokruhovaná, profilu DN 100. Na vodovode sú osadené podzemné protipožiarne hydranty DN 80. Do vodojemu v Oslanoch je napojené prívodné gravitačné potrubie DN 200 z vodojemu v Hornej Vsi 100 + 150 m³ cez vodojem 30 m³ na kóte cca 345 m n. m, ktoré v prípade potreby môže slúžiť na náhradné zásobovanie Oslan pitnou vodou. Miestna časť Ľubianka má vybudovaný samostatný vodovodný systém v dvoch tlakových pásmach. Vodným zdrojom sú dva pramene (Tagaňová, Barabáš) s celkovou výdatnosťou Q = 0,3 l/s, resp. 25,92 m³/d. V čase minimálnej výdatnosti zdrojov sa prejavuje nedostatok vody, čo je spôsobené

malou výdatnosťou súčasných zdrojov. Zo zdrojov je voda vedená samostatnými potrubiami DN 50 do vodojemu 30 m³ na kóte cca 450 m n. m. Z vodojemu jedno potrubie DN 50 privádza vodu pre osadu Bridove štále a osadu Rudica ktorá je za hranicou územia obce. Druhé potrubie je vedené východnejšie a okrem toho, že privádza vodu do vodojemu 15 m³ na kóte cca 355 m n. m, zároveň zásobuje aj osadu Tomove štále. Z tohto vodojemu sú potrubím DN 50 pitnou vodou zásobované osady Súľovské štále, Mackov salaš, Ďurišove štále a Volfove štále, kde potrubie končí. Na južnej hranici obce, v jeho východnej časti, sa nachádzajú dve rekreačné lokality, Letný tábor a oblasť Dúbravky, ktoré sú zastavané chatkami. Obe lokality majú vlastné zdroje pitnej vody a miestnu vodovodnú sieť (PHSR, 2021).

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci je vybudovaná splašková kanalizačná sieť v dĺžke 7,7 km. V Družstevnej ulici je vybudovaná vetva, ktorá odvádza splaškové vody z rodinných domov do podzemnej ČOV 100. Druhá kanalizačná sústava splaškovej kanalizácie je vybudovaná severne od centra obce, ktorá odvádza odpadové vody z obuvníckej výroby, obecného úradu, bytoviek, základnej školy, materskej školy a zdravotného strediska do krytej nadzemnej ČOV. Vyčistené vody sú odvádzané do dažďovej kanalizácie. Na kanalizačnú sieť bolo v r. 2021 napojených len 110 domov (13,41 %). V miestnej časti Ľubianka nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody od ostatných neodkanalizovaných producentov sú zachytávané v žumpách, alebo sú vypúšťané cez septiky, ale aj priamo do Oslianskeho potoka. Až 601 domov (73,29 %) využíva na odpadové vody septik, resp. žumpu. Vlastnou čističkou odpadových vôd disponuje 28 domov (3,41 %). Bez kanalizácie je v obci 75 domov (9,15 %). Nezistený stav bol u 6 domov (0,73 %) (PHSR, 2021).

3.6.3 Odpadové hospodárstvo

Odvoz tuhého triedeného i netriedeného komunálneho odpadu a jeho likvidácia je v obci zabezpečená prostredníctvom spoločnosti Technické služby mesta Partizánske, spol. s r. o. pravidelne jedenkrát za dva týždne podľa zvozového kalendára. V obci sa realizuje separovaný zber plastov, nápojových kartónov, kovových obalov, papiera, skla. Obec v r. 2023 vyprodukovala 849,8826 ton odpadu, z čoho 437,0426 ton smerovalo na recykláciu. Miera vytriedenia predstavovala 51,42 %. V obci je tiež zriadená skládka bioodpadu (PHSR, 2021).

3.7 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Územie obce má podmienky pre rozvoj cestovného ruchu najmä po stránke prírodného potenciálu. Z hľadiska regionalizácie cestovného ruchu SR je obec zaradená do Hornonitrianskeho regiónu cestovného ruchu. Samotná obec patrí v regióne medzi územia nižšej priority s prednostným rozvojom letného pobytového turizmu a poznávacieho turizmu. Medzi aktivity s najvyšším dlhodobým potenciálom patrí poznávanie prírodného a kultúrneho dedičstva.

Prírodné atraktivity územia na seba viažu aktivity ako je pešia turistika či cykloturistika. Z obce vychádza turistický chodník na Ostrý Grúň a z časti Dúbravky na Suchú horu alebo do Bytričianskej doliny.

Cez obec vedie červená cyklotrasa č. 019 Ponitrianska cyklomagistrála II. úsek (Fačkovské sedlo – Žabokreky nad Nitrou) s celkovou dĺžkou 67,9 km. Magistrála spája Žilinský kraj s Hornou Nitrou a v súčasnosti končí v obci Žabokreky nad Nitrou.

Obcou vedie aj modrá cyklotrasa č. 2308 Bojnický cyklookruh s celkovou dĺžkou 154 km, prevýšením 2694/2693 m a stredne ťažkou obtiažnosťou. Patrí k najdlhším trasám na Slovensku a prechádza okolo celého regiónu Hornej Nitry, pričom prepája množstvo obcí, prírodných lokalít a pamiatok.

Z obce Oslany (od železničnej stanice v Oslanoch, 203 m n. m.) vychádza žltá turistická trasa prechádzajúca cez Ďurišove štále – Sedlo pod Žarnovom – Buchlov – Zadnú lúku – Rúbaný vrch až na Ostrý Grúň. Celková dĺžka trasy je 20,3 km, časové trvanie je 6:25 hod. a stúpanie 926 m. Ďalšou trasou je zelená turistická trasa od Mládežníckeho tábora do Bytričianskej doliny. Trasa má v dĺžke 5,4 km trvanie 2:05 hod. s najvyšším bodom 916 m n. m. (Zadná lúka) a najnižším bodom 440 m n. m. (Mládežnícky tábor) (PHSR, 2021).

3.8 KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Nehnutelné národné kultúrne pamiatky, ktoré sú evidované v Ústrednom zozname pamiatok na Slovensku na území obce Oslany sú (www.pamiatky.sk):

- POMNÍK S RELIÉFMI (pomník padlým v SNP), č. ÚZPF: 3288,
- SOCHA NA STĹPE (socha sv. Jozefa), č. ÚZPF: 866,
- SOCHA NA STĹPE (Mariánsky stĺp), č. ÚZPF: 865,
- KOSTOL (farský kostol sv. Štefana), č. ÚZPF: 864.

V bezprostrednej blízkosti riešeného územia sa nenachádza žiadna národná kultúrna pamiatka.

3.9 ARCHEOLOGICKÉ LOKALITY ÚZEMIA, PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

V dotknutom území nie sú evidované archeologické, paleontologické a významné geologické lokality.

Z dôvodu možnosti odhalenia archeologických nálezísk je pri vykonávaní činností potrebné rešpektovať príslušné ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. V prípade záujmu využitia týchto lokalít na stavebné účely tomu musí predchádzať záchranný archeologický výskum podľa § 39 pamiatkového zákona.

4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1 OVZDUŠIE

Značné emisné zaťaženie ovzdušia najmä okolitými zdrojmi zo Slovenských elektrární, Nováckych chemických závodov, Hornonitrianskych baní a ďalších zapríčiňujú, že znečistené ovzdušie je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Dominantný podiel na znečistení ovzdušia v oblasti má energetika, menšie množstvá exhalátov emitujú zdroje chemického priemyslu a lokálne kúreniská. Veľký podiel na vysokej úrovni znečistenia v tejto oblasti má nízka kvalita palivovo-energetických zdrojov. Využívané uhlie okrem síry obsahuje najmä arzén.

V poslednom desaťročí sa celková situácia v znečisťovaní zložiek životného prostredia vrátane ovzdušia postupne zlepšuje jednak v dôsledku zvyšujúceho sa tlaku legislatívnych predpisov a tiež realizovaných opatrení na obmedzovanie znečisťujúcich látok. Z opatrení je potrebné spomenúť predovšetkým odsírenie blokov tepelných elektrární, inštalácia elektromagnetických a elektrostatických odlučovačov tuhých látok, náhrada klasických roštových kotlov za fluidné, rekonštrukcia zariadení a pod. V lokálnom merítke je v posledných rokoch negatívum zvýšený podiel tuhých palív v lokálnych kúreniskách vzhľadom na relatívne vysoké ceny plynu a tým odklon od vykurovania zemným plynom (ÚPN, 2019). Vývoj regionálneho emisného zaťaženia v okrese Prievidza od roku 2000 možno na základe údajov zverejnených v NEIS sledovať v nasledovnej tab. 7.

Tab. 7 Prehľad emisií znečisťujúcich látok v okrese Prievidza

Rok	TZL (t/rok)	SO ₂ (t/rok)	NO _x (t/rok)	CO (t/rok)	TOC (t/rok)
2000	1 398,841	25 127,089	5 234,330	1 087,291	145,353
2001	1 740,530	42 202,213	6 143,887	942,262	171,421
2002	1 540,012	36 077,207	5 830,462	945,725	155,713
2003	1 503,184	43 674,245	5 964,327	928,366	173,442
2004	1 778,966	42 433,132	5 639,706	790,402	197,098
2005	1 381,711	39 458,774	4 021,725	666,191	183,340
2006	1 036,463	38 191,691	3 794,573	793,753	175,229
2007	843,010	32 321,826	3 746,145	777,440	177,692

Rok	TZL (t/rok)	SO ₂ (t/rok)	NO _x (t/rok)	CO (t/rok)	TOC (t/rok)
2008	726,582	35 104,420	4 004,171	817,050	218,927
2009	674,793	32 487,822	3 984,140	763,612	196,527
2010	521,151	36 493,342	3 681,111	823,770	197,277
2011	591,128	39 593,158	4 369,803	890,330	202,475
2012	560,013	33 395,816	3 669,402	807,134	200,782
2013	544,098	31 045,919	3 401,642	840,283	172,422
2014	534,539	24 728,958	3 409,744	771,297	160,636
2015	744,261	46 791,468	3 958,058	754,083	164,969
2016	341,540	6 176,456	1 932,787	1 248,580	163,966
2017	271,658	6 901,634	1 833,075	842,433	159,912
2018	210,010	2 694,062	1 253,602	697,979	146,266
2019	272,566	1 179,608	1 270,830	603,313	141,396
2020	203,404	1 160,703	1 075,442	508,870	134,457
2021	189,686	1 336,284	947,525	549,515	128,487
2022	147,411	1 404,511	941,819	529,519	133,394
2023	124,134	1 961,204	915,826	539,001	114,014
2024	101,727	20,642	160,208	291,677	68,612

Zdroj: NEIS, www.air.sk

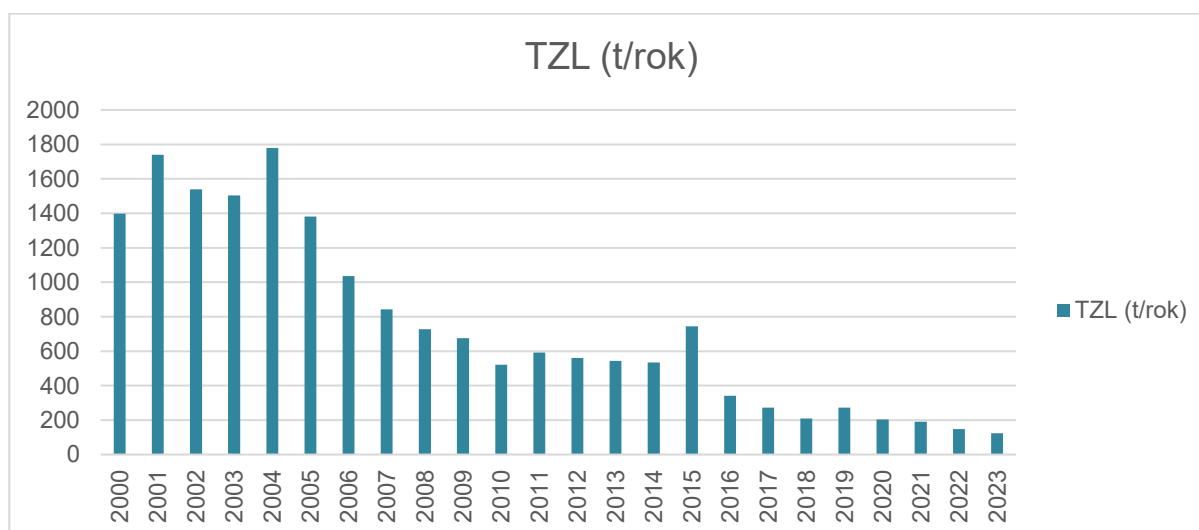
Vysvetlivky:

TZL - tuhé znečisťujúce látky

TOC - prchavé organické látky

Oblasti Hornej Nitry prúdenie vzduchu je značne ovplyvnené orografiou a orientáciou kotliny. Najčastejšie sa vyskytujú vetry zo severného a severovýchodného smeru. Na nevhodné podmienky pre rozptyl a prenos exhalátov poukazuje aj nízka hodnota priemernej ročnej rýchlosti vetra 2,3 m/s. Dominantný podiel na znečistení ovzdušia v oblasti má energetika, menšie množstvá exhalátov emitujú zdroje chemického priemyslu a lokálne kúreniská. Veľký podiel na vysokej úrovni znečistenia v tejto oblasti má nízka kvalita palivovo-energetických zdrojov. Využívané uhlie, okrem síry, obsahuje najmä arzén. Medzi znečisťujúce látky ovzdušia patria tuhé znečisťujúce látky (TZL). Názov tuhé znečisťujúce látky sa vzťahuje na emisie širokého rozsahu vetrom unášaných častíc od prachových častíc až po najmenšie a takmer neviditeľné častice s veľkosťou 0,1 až 10 µm. Tuhé častice, ktoré predstavujú zmes látok pozostávajúcu z uhlíka, prachu a aerosólov, vznikajú v doprave hlavne pri spaľovaní nafty. Hlavná cesta I/64 ktorá prechádza cez obec patrí medzi hlavný dopravný zdroj znečistenia ovzdušia v obci (ÚPN, 2019). Vývoj TZL v okrese Prievidza je zobrazený na grafe č. 6.

Graf 6 Vývoj emisií TZL v okrese Prievidza

Zdroj: NEIS, www.air.sk

Kvalita ovzdušia sa na Hornej Nitre začala sledovať v roku 1973. Monitorovacie stanice v Prievidzi, Handlovej a v Bystričanoch boli vtedy zriadené najmä s cieľom zachytiť vplyv tepelných elektrární. Podobne ako v iných podobných lokalitách, kde bol monitoring pôvodne zameraný na veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, aj tu sa emisie z tepelnej elektrárne znížili a stanice v súčasnosti odrážajú v čoraz väčšej miere ďalšie miestne problémy, najmä vykurovanie domácností tuhým palivom.

V roku 2023 v zóne Trenčiansky kraj nebolo namerané prekročenie limitnej hodnoty pre SO₂, NO₂, CO a benzén, ani prekročenie limitnej hodnoty pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ a PM_{2,5}. Limitnú hodnotu pre počet prekročení priemernej dennej koncentrácie PM₁₀ nepresiahla žiadna monitorovacia stanica. Na meraných lokalitách prišlo celkovo k zlepšeniu kvality ovzdušia (výnimkou je ukazovateľ NO₂ v Prievidzi) oproti roku 2022, najvýraznejšie sa to týka ukazovateľov PM v Trenčíne, Púchove a Handlovej. Od r. 2018 má trend znečistenia časticami PM v zóne mierne klesajúci charakter, koncentrácie NO₂ klesajú v Púchove (merania od r.2021) a Trenčíne (od r. 2016), v Prievidzi minulý rok prišlo k ich nárastu (SHMÚ, 2024).

Na oboch staniciach monitorujúcich znečistenie ovzdušia benzo(a)pyrénom – Prievidza a Púchov – bola mierne prekročená cieľová hodnota, pričom v Púchove prišlo medziročne k zníženiu ročnej koncentrácie takmer na polovicu. Na základe výsledkov matematického modelovania môžeme predpokladať, že v zóne Trenčiansky kraj sa vysoké koncentrácie PM a benzo(a)pyrénu môžu vyskytovať najmä v zimných mesiacoch aj v ďalších oblastiach s nepriaznivými rozptylovými podmienkami a vysokým podielom tuhých palív na vykurovaní domácností (SHMÚ, 2024).

4.2 HLUK

Zvýšená hladina hluku je v k.ú. Oslany najmä v okolí cesty I/64 a v okolí železničnej dráhy. Významným zdrojom hluku sú aj vozidlá a mechanizmy poľnohospodárskej výroby, ktoré sú zároveň aj pôvodcami zvýšenej prašnosti v obhospodarovanom území a pri transportných presunoch po cestnej sieti v zastavanom území obce tiež ako potenciálne zdroje vibrácií (ÚPN, 2019).

4.3 HORNINOVÉ PROSTREDIE

Z hľadiska možnosti aktivácie geodynamických javov je záujmové územie podľa Mapy náchylnosti územia na svahové pohyby (Šimeková et al., 2006) zaradené do rajónu stabilných území. Ide o územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť).

Priamo v riešenom území nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov charakteru svahových pohybov. Najbližšia zmapovaná svahová deformácia sa nachádza približne východne od riešeného územia v rámci rajónu nestabilných území (III.C). Ide o stabilizovaný, ale nesanovaný zosuv s celkovou rozlohou 94,6 ha.

Hodnotené územie nie je ohrozené žiadnym aktívnym ani potenciálnym zosuvom.

4.4 POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Povrchové vody

Kvalita povrchových a podzemných vôd v širšom území obce Oslany je podmienená charakterom sídelného a poľnohospodársky využívaného prostredia. Riešené územie predstavuje vidiecku krajinu s prevažne rezidenčnou zástavbou, nadväzujúcou na intenzívne obhospodarovanú poľnohospodársku krajinu s výskytom vodných tokov. Potenciálne zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd tvoria najmä poľnohospodárska činnosť, komunálne odpadové vody, skládky odpadov a lokálne priemyselné aktivity v širšom okolí.

Podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV č. 398/2012 Z. z. (ďalej len NV) sa stanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd. Toto nariadenie v § 3 definuje limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd vypúšťaných do povrchových vôd alebo do podzemných vôd.

Najbližším monitorovaným miestom kvality povrchových vôd vo vzťahu k riešenému územiu je profil N416000D Nitra – Chalmová (rkm 123,8). Podľa výsledkov monitoringu kvality povrchových vôd za rok 2023 boli v tomto profile zaznamenané prekročenia limitných hodnôt ukazovateľov AOX (absorbované organické halogény) a N-NO₂ (dusitanový dusík) v zmysle požiadaviek na kvalitu povrchovej vody podľa Prílohy č. 1 k NV č. 269/2010 Z. z. v znení NV č. 398/2012 Z. z. a NV č. 167/2015 Z. z.

Najbližšie miesto merania kvantity povrchových vôd sa nachádza na profile Osliansky potok – Oslany (6580), kde sú monitorované prvky: hladina vody, prietok vody a teplota vody.

Podzemné vody

Kvantita podzemných vôd

V súlade s hydrogeologickou rajonizáciou Slovenska (Malík, Švasta, 2002 in Atlas krajiny SR, 2002) sa predmetné územie nachádza v hydrogeologickom rajóne **QN 067 „Neogén a kvartér Horninitrianskej kotliny“** s prevládajúcim typom medzizrnovej priepustnosti. V zmysle vymedzenia útvarov podzemných vôd na Slovensku (Kullman et al., 2005) rajón QN 067 prináleží do útvaru podzemných kvartérnych vôd **SKIOOO400P** Útvar medzizrnových podzemných vôd kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov j. časti oblastí povodí Váh a podzemných predkvartérnych vôd **SK200170FP** Útvar puklinových a medzizrnových podzemných vôd neovulkanitov a terciérnych sedimentov Horninitrianskej kotliny oblasti povodí Váh. Zhodnotenie využiteľnej podzemnej vody v čiastkovom rajóne NA 10 – čiastkový rajón kvartéru a neogénu Prievidzskej kotliny v tab. 8.

Využiteľné množstvá sú ohľadom na zdroj informácie, na presnosť ich vyčíslenia a na stupeň ich zabezpečenosti zaradené do deviatich kategórií. Kategórie A, B, C, C1, C2 predstavujú využiteľné množstvá podzemných vôd schválené Komisiou pre schvaľovanie množstiev podzemných vôd MŽP SR. Stupeň III. reprezentuje využiteľné množstvá podzemnej vody stanovené na základe podkladových údajov s nižšou spoľahlivosťou (hydrogeologické prieskumy s krátkodobou a informatívnou čerpacou skúškou, jednorázovo pozorované pramene).

Kvalita buď nebola hodnotená (označenie O), vyhovovala STN (V), alebo bolo prítomné bakteriologické a biologické znečistenie (B).

Využitie V3 charakterizuje lokalitu (zdroj) vodohospodársky nevyužitú alebo len čiastočne využitú, s nedostatočne zdokumentovanými zdrojmi, pre vodohospodárske využitie nutná realizácia doplňujúcich hydrogeologických prieskumov. Stanovenie bilančného stavu je nosným prvkom hodnotenia vo všetkých častiach hodnoteného územia - rajóne, čiastkovom rajóne, subrajóne, bilančnom profile a lokalite. Vzájomný pomer stanovených využiteľných množstiev a odberov podzemných vôd je určujúcim faktorom bilančného stavu (Bs) v hodnotenom bilančnom celku a lokalite: Bs – dobrý – 3,33 < Bs .

Tab. 8 Zdroje a zásoby podzemných vôd v hydrogeologickom rajóne QN 067 (SHMÚ, 2024)

Názov lokality	okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania		
		kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	kvalita	odber (l.s ⁻¹)	využit.	bilančný stav
Čereňany	PD	III.	4,00	O	0,00	V3	dobrý
rozptýlene lokálne zdroje	PD	III.	4,00	V, B	0,39	V3	

Bilančný profil: Nitra – pod Nitricou (6160)

Využiteľné množstvo podzemných vôd: 8,00 l.s⁻¹

Odber: 0,39 l.s⁻¹

Bilančný stav: dobrý

Kvalita podzemných vôd

Podľa Vodohospodárskej bilancie kvality podzemnej vody SR v roku 2023 (SHMÚ, 2024), ktorú udáva tab. 9 je najbližšia stanica merania kvality podzemných vôd – stanica BYSTRICANY (25890) a BRODZANY (113499).

Bilančný stav podzemných vôd za roky 2022 a 2023 bol vypočítaný pre ukazovatele NH_4 , NO_3^- , CHSK_{Mn} , vodivosť, Cl^- , SO_4^{2-} , TOC a As. Bilančný stav bol pre všetky sledované ukazovatele priaznivý. Bilančný stav (BS) je vyjadrený pri každom ukazovateli a je vypočítaný ako pomer hodnoty prípustného znečistenia ($C_{\text{príp.}}$ – limitná hodnota) k hodnote skutočného znečistenia ($C_{\text{skut.}}$ – nameraná hodnota) vyjadreného ako charakteristická hodnota ukazovateľa kvality vody. Bilančný stav je hodnotný 3 stupňami A priaznivý ($\text{BS} \geq 1.1$) a B napätý ($0.9 < \text{BS} < 1.1$).

Tab. 9 Bilančná tabuľka pre lokality objektov štátnej monitorovacej siete kvality podzemných vôd v rokoch 2022 a 2023 vo vybraných ukazovateľoch

Č. objektu	Lokalita	rok	vodivosť	ChSK_{Mn}	Cl^-	NH_4^+	NO_3^-	SO_4^{2-}	TOC	As	Bil. stav
25890	BYSTRICANY	2022	1,58 A	12 A	6,25 A	5 A	2,1 A	4,52 A	2,6 A	5,12 A	A
		2023	1,85 A	2,55 A	8,78 A	100 A	1,73 A	4,5 A	1,15 A	3,44 A	A
113499	BRODZANY	2022	1,64 A	12 A	75,75 A	25 A	8,06 A	5,48 A	2,72 A	12,5 A	A
		2023	1,84 A	12 A	73,52 A	12,5 A	7,69 A	6,49 A	2,5 A	11,11 A	A

Zdroj: Vodohospodárska bilancia kvality podzemnej vody SR (SHMÚ, 2024)

Vysvetlivky:

CHSK_{Mn} - chemická spotreba kyslíka manganistanom

4.5 PÔDY

Podľa Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, sa dotknuté územie nenachádza v zraniteľnej oblasti. Zraniteľná oblasť predstavuje poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l^{-1} alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť (www.vupop.sk).

V riešenom území neboli robené podrobnejšie prieskumy kvality pôdy z hľadiska jej možnej kontaminácie. Vzhľadom na doterajšie využitie nepredpokladáme kontamináciu pôdneho krytu.

V riešenom území sa nachádzajú pôdy s nižšou pufracnou schopnosťou, ktoré sú stredne náchylné na acidifikáciu (Atlas krajiny SR, 2002).

4.6 SKLÁDKY

Priamo v posudzovanej lokalite sa nenachádza žiadna skládka odpadov ani iným spôsobom devastovaná plocha.

4.7 RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Charakter riešeného územia, ktoré je lokalizované na poľnohospodárskej pôde nedáva predpoklad prítomnosti chránených, hodnotných rastlinných a živočíšnych spoločenstiev.

Výskyt druhov fauny a flóry v blízkosti posudzovanej lokality je ovplyvnený susediacou zástavbou a poľnohospodárskou pôdou. Brehová vegetácia potokov absentuje v blízkosti navrhovaného zámeru.

V území a jeho širšom okolí môžeme pozorovať výskyt synantropných a ruderalných druhov viazaných na sídelnú zeleň, druhov viazaných na poľnohospodársku pôdu, na hydrické biotopy stojatých a tečúcich vôd, trvalých trávnych porastov a lúčnych biotopov a pod.

Najintenzívnejší vplyv na živočíšstvo v dotknutom území je vplyv hluku z dopravy, ktorý je spojený so zvýšeným ruchom vytlačujúcim živočíchov z miest pobytu. Jedným z najvýznamnejších dopadov antropizácie je existencia početných migračných bariér. Podstatná premena z pôvodnej prírodnej krajiny na krajinu silne využívanú, spôsobilo že toto územie dnes už nie je veľmi bohaté na živočíšne druhy. Rastlinstvo i živočíšstvo bolo vytlačené do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov viažucich sa k vodným tokom, resp. k poľnohospodárskej krajine v širšom okolí.

4.8 ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA A CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRE ČLOVEKA

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti ako aj životné prostredie (ŽP). Vplyv znečisteného ŽP na zdravie ľudí je dosiaľ málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch ako sú stredná dĺžka života pri narodení, celková úmrtnosť, dojčenská a novorodenecká úmrtnosť, počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými a vývojovými vadami, štruktúra príčin smrti, počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení, stav hygienickej situácie, šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia, stav pracovnej neschopnosti a invalidity, choroby z povolania a profesionálne otravy.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t. j. nádej na dožitie. Po roku 1991 pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. Pre demografický vývoj v SR je charakteristický dlhodobý pokles pôrodnosti aj v oblastiach s doteraz priaznivou natalitou. Platí to aj pre Trenčiansky kraj i okres Prievidza. V roku 2022 sa v obci Oslany narodilo 20 detí, v roku 2023 - 25 detí a v roku 2024 sa narodilo 15 detí.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. V obci Oslany v roku 2022 zomrelo 24 osôb, v roku 2023 – 21 osôb a v roku 2024 – 21 osôb. Hrubá miera úmrtnosti sa v SR stabilne udržiava v poslednom desaťročí v rozpätí 9,6 až 10,0 úmrtí na 1 000 obyvateľov. Hrubá miera úmrtnosti v roku 2024 v okrese Prievidza bola 10,727 ‰, zomretých bolo spolu 1375 osôb. Hrubá miera úmrtnosti v roku 2024 v obci Oslany bola 8,761 ‰, zomretých bolo 21 osôb.

Úmrtnosť podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Trenčianskom kraji, v okrese Prievidza a jeho sídlach dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy (predovšetkým chronická ischemická choroba srdca) a nádorové ochorenia. Najviac ľudí zomrelo na choroby obehovej sústavy (47,13 %), nádorové ochorenia (22,04 %), choroby dýchacej sústavy (10,70 %), choroby tráviacej sústavy (5,67 %), vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti (3,85 %) a choroby močovej a pohlavnej sústavy (2,62 %). Tieto ochorenia majú za následok približne 92 % všetkých úmrtí. Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám. V rámci SR a rovnako v Trenčianskom kraji je už dlhodobo zaznamenaný vzostup alergických ochorení.

Zdravotný stav obyvateľov v riešenom území odvodzujeme z nám dostupných údajov získaných z webových stránok NCZI, ŠÚ SR, Výskumného ústavu demografického, ako aj nimi vydaných publikácií. Na základe takto získaných a uvádzaných údajov sa predpokladá, že zdravotný stav obyvateľov sídiel dotknutých zámerom nie je zásadne odlišný od ostatného územia SR.

Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov v priemere za veľké či menšie územné celky je pomerne zložité, pretože zdravie nie je iba neprítomnosť choroby, zdravotný stav je výslednicou fyzického,

psychického a sociálneho zdravia. Podľa viacerých zdrojov má rozhodujúci vplyv životný štýl a správanie, nasledované životným prostredím, genetickými a biologickými faktormi a zdravotníckymi službami.

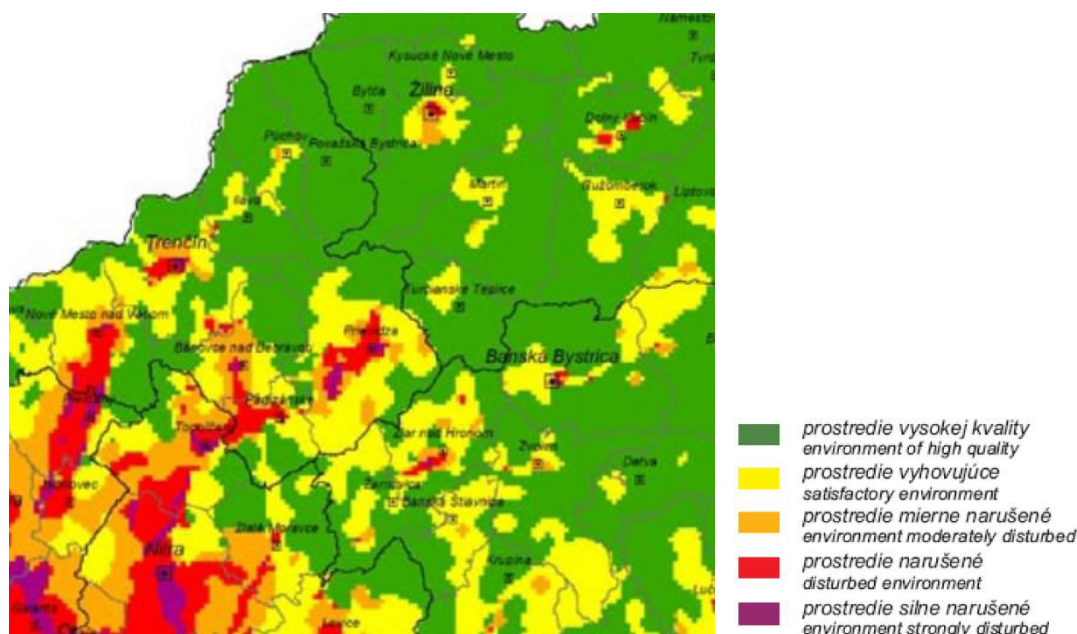
Mieru vplyvu zaťaženého životného prostredia na zdravie ťažko však preukázať, ako aj viacerí autori výskumných prác uvádzajú, že vzťah kontaminácie ŽP k zdravotnému stavu obyvateľstva je problematika závažná a komplikovaná. Celková kvalita životného prostredia pre človeka je súhrnom kvalít jeho jednotlivých zložiek, predovšetkým kvality ovzdušia. Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva (okrem havárií, úrazov) je ťažko hodnotiť aj vzhľadom na to, že príčinnosť chorôb je multifaktoriálna a výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, úroveň zdravotníctva a pod. Taktiež v súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvantitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15-20 %. V každom prípade ide o nezanedbateľnú zložku.

4.9 SYNTÉZA HODNOTENIA SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV POSUDZOVANEJ LOKALITY

Celkový charakter environmentálnej kvality územia prezentujeme na základe analýzy stavu zaťaženia zložiek životného prostredia a pôsobenia jednotlivých rizikových faktorov v regiónoch Slovenskej republiky, ktorú spracovala SAŽP v roku 2016 a vydala ako publikáciu s názvom „Environmentálna regionalizácia SR 2016“.

Jedným zo syntetických materiálov je Environmentálna regionalizácia SR a vyjadrenie stupňa environmentálnej kvality územia, ktorý je prezentovaný na nasledovnom obrázku. Podľa použitej metodiky je oblasť okolia obce Oslany charakterizovaná ako prostredie mierne narušené (obr. 7). Medzi negatívne faktory v území patrí predovšetkým znečistenie ovzdušia TZL, znečistenie povrchových vôd a nízka ekologická kvalita územia.

Obr. 7 Regióny environmentálnej kvality

Zdroj: SAŽP, 2016

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

1.1. PÔDA

Lokalita výstavby sa nachádza v okrajovej časti obce Oslany na parcelách č.: KN-C: 2022/101, 2022/283, 2022/284, 2022/95, 2022/96, 2022/97, 2022/102, 2022/305, 2022/304, 1696/1; KN-E: 1039/1, 1039/3.

Podľa katastra nehnuteľností prevažnú časť riešeného územia tvorí orná pôda.

V riešenom území je zastúpená jedna bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) – kód 0257002. Z hľadiska klimatických pomerov patrí územie do dostatočne teplého, suchého pahorkatinového klimatického regiónu.

Pôdnym typom v riešenom území sú pseudogleje. Ide o hlboké pôdy bez obsahu skeletu, so stredne ťažkou zrnitosťou. Priepustnosť pôd a ich retenčná schopnosť je primeraná charakteru pôdneho typu a klimatických podmienok územia.

Podľa bodovej hodnoty produkčného potenciálu dosahuje pôda 57 bodov, čo zodpovedá typologicko-produkčnej kategórii O5 a skupine kvality 6. Z hľadiska poľnohospodárskej produkcie ide o pôdy so stredným produkčným potenciálom.

V zmysle hodnotenia poľnohospodárskej pôdy je pre predmetnú BPEJ stanovená sadzba za trvalý záber 2,00 €/m² a za dočasný záber 0,02 €/m².

Podľa nariadenia vlády č. 58/2013 Z. z. za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy sa platí odvod.

1.2 NÁROKY NA ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Z titulu výstavby IBV – OSLANY JELŠOVNÉ a príslušnej infraštruktúry areálu nedôjde k asanácii žiadnych objektov.

1.3 VODA

Vodovod

V riešenom území je navrhované napojenie lokality na verejný vodovod. V danej lokalite dôjde k rozšíreniu verejného vodovodu, pričom bude vybudovaná nová vetva vodovodu, ktorá bude napojená na existujúci verejný vodovod na ulici Antona Bernoláka a na ulici Východná. Z novovybudovaného vodovodu bude zásobovaných 18 rodinných domov.

Každý rodinný dom bude na verejný vodovod napojený samostatnou vodovodnou prípojkou. Vodovodná prípojka bude ukončená vodomernou šachtou, ktorá bude umiestnená na pozemku investora, maximálne 1 m od hranice parcely, a bude verejne prístupná.

Potreba vody

Výpočet potreby vody je spracovaný v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. Uvažovaný počet obyvateľov je 4 obyvatelia na 1 rodinný dom, spolu 72 obyvateľov. Špecifická potreba vody pre byty s ústredným vykurovaním a ústrednou prípravou teplej vody je 145 l/obyv./deň.

Priemerná potreba vody pre navrhovanú obytnú zónu predstavuje 0,121 l/s, maximálna denná potreba vody 0,193 l/s a maximálna hodinová potreba vody 0,406 l/s.

Napojenie na kanalizáciu

Navrhovaná obytná zóna bude napojená na verejnú kanalizáciu. V danej lokalite dôjde k rozšíreniu verejnej gravitačnej kanalizácie, ktorá bude vedená západovýchodným smerom a napojená na existujúcu verejnú gravitačnú kanalizáciu na ulici Východná. Kanalizačná vetva bude umiestnená v novovybudovanej miestnej komunikácii.

Rodinné domy budú na verejnú kanalizáciu napojené samostatnými kanalizačnými prípojkami, ktoré budú ukončené revíznou šachtou na pozemku jednotlivých rodinných domov.

Priemerný denný prietok splaškových vôd z navrhovaných rodinných domov predstavuje 10,44 m³/deň, maximálny hodinový prietok 0,36 l/s. Ročné množstvo splaškových odpadových vôd je 1 058,5 m³/rok.

Dažďové vody

Dažďové vody z navrhovanej miestnej komunikácie budú odvádzané do vsakov, ktoré budú navrhnuté na základe hydrogeologického prieskumu vo vyššom stupni projektovej dokumentácie.

Dažďové vody zo spevnených plôch s výmerou približne 2 512,4 m² boli bilancované pre prítalový dážď s periódou návratu 0,1 roka. Výpočtový prietok dažďových vôd predstavuje 48,16 l/s, pričom objem zrážok 15-minútového dažďa je 43,3 m³.

Dažďové vody zo striech rodinných domov budú odvádzané povrchovo alebo do vsakov v rámci jednotlivých parciel. Konkrétny spôsob odvádzania dažďových vôd bude určený vo vyššom stupni projektovej dokumentácie na základe hydrogeologického prieskumu v danej lokalite.

1.4 OSTATNÉ SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE

Zásobovanie elektrickou energiou

Navrhovaná obytná zóna IBV – OSLANY JELŠOVNÉ bude napojená na verejnú elektrickú sieť. V riešenej lokalite sa nachádza existujúca trafostanica, pričom pre zabezpečenie dodávky elektrickej energie pre navrhované rodinné domy je potrebná jej rekonštrukcia. Po rekonštrukcii trafostanice dôjde k rozšíreniu elektrickej siete nízkeho napätia pre napojenie navrhovaných rodinných domov.

Rodinné domy budú na elektrickú sieť napojené prostredníctvom samostatných elektrických prípojok. Dodávka elektrickej energie bude zabezpečená v rozsahu zodpovedajúcom potrebám navrhovanej obytnej výstavby.

Energetická bilancia pre navrhované rodinné domy vychádza z uvažovaného inštalovaného výkonu jedného rodinného domu 18,50 kW. Pri zohľadnení koeficientu súčasnosti je celkový súčasný výkon pre 18 rodinných domov 233,10 kW.

Elektrické zariadenia budú riešené v súlade s príslušnými právnymi predpismi, pričom zariadenia elektrickej inštalácie a zariadenia na ochranu pred nepriaznivými účinkami elektriny sú zaradené medzi vyhradené technické zariadenia elektrické skupiny B. Stupeň dôležitosti dodávky elektrickej energie je stanovený ako stupeň 3.

Vykurovanie

Rodinné domy v riešenom území budú vykurované tepelnými čerpadlami typu vzduch – voda. Vzhľadom na dispozičné riešenie navrhovaných 3-izbových a 4-izbových rodinných domov je výkon tepelných čerpadiel odhadovaný v rozsahu od 3,50 kW do 5,00 kW.

1.5 DOPRAVNÁ A INÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Riešené územie IBV – OSLANY JELŠOVNÉ bude dopravne napojené na existujúcu miestnu cestnú sieť obce Oslany. Dopravná obsluha navrhovanej individuálnej bytovej výstavby je riešená

prostredníctvom novovybudovanej obslužnej komunikácie, ktorá zabezpečí prístup k jednotlivým rodinným domom.

Navrhovaná komunikácia je trasovaná v riešenom území tak, aby umožnila bezpečný a plynulý prístup k navrhovaným 18 rodinným domom, vrátane zabezpečenia obsluhy územia osobnou, zásobovacou a záchrannou technikou. Parametre komunikácie a jej napojenie rešpektujú existujúce miestne pomery a funkčné využitie územia.

Parkovanie je riešené predovšetkým na pozemkoch jednotlivých rodinných domov, pričom každý rodinný dom bude disponovať vlastnými parkovacími miestami v rámci parcely. Parkovacie kapacity sú navrhnuté tak, aby pokryli potreby obyvateľov bez negatívneho vplyvu na okolité verejné priestory a miestne komunikácie.

Navrhované dopravné riešenie zabezpečuje primeranú dopravnú obslužnosť územia bez výrazného zvýšenia dopravného zaťaženia existujúcej cestnej siete obce Oslany. Charakter dopravy v území bude zodpovedať funkcii pokojnej obytnej zóny s prevahou cieľovej dopravy obyvateľov.

1.6 NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY

Stavba IBV – OSLANY JELŠOVNÉ bude prebiehať individuálne väčšinou prostredníctvom menších stavebných firiem. Za súčasného stavu poznania nie je možné odhadnúť počet pracujúcich na stavbe.

2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.1. ZDROJE ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Výstavba IBV – OSLANY JELŠOVNÉ bude vplývať na ovzdušie počas výstavby a počas samotného užívania.

Vplyvy počas výstavby

Počas výstavby budú vplývať na okolité ovzdušie stavebné mechanizmy a motorové vozidlá, jednak výfukovými plynmi zo spaľovania motorovej nafty, emisiami prepravovaných práškových stavebných materiálov (cement, omietkové zmesi, piesok, ďalšie stavebné materiály) a tiež emisiami prachu pohyblivých vozidiel po komunikáciách.

Zdrojom znečistenia ovzdušia bude aj samotné stavenisko, kde sa prach bude uvoľňovať do ovzdušia z obnaženého pôdneho krytu ako aj z depónií vplyvom vetra. Znečistenie sa hlavne prejaví lokálne priamo na stavenisku a v menšej miere na prístupových komunikáciách.

Vplyvy počas užívania

Na lokalite nevzniknú stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. Rodinné domy v obytnej zóne IBV – OSLANY JELŠOVNÉ budú vykurované výhradne prostredníctvom tepelných čerpadiel, ktoré neprodukurujú lokálne emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia. Z tohto dôvodu sa nepredpokladá vznik nových bodových ani plošných zdrojov znečistenia ovzdušia. V maximálnej možnej miere sa uvažuje aj s využívaním alternatívnych zdrojov energie, napr. fotovoltických systémov, čo prispeje k zníženiu energetickej náročnosti a celkovej environmentálnej záťaže územia.

Obyvateľstvo bude ovplyvnené aj emisiami zo statickej dopravy (odstavné plochy) a zvýšenej intenzity dopravy na príjazdových komunikáciách.

Malými zdrojmi znečistenia ovzdušia (MZZO) z vykurovania môžu byť alternatívne riešenia pri rodinných domoch. V zmysle §27 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší obec Oslany vydáva súhlas pre malé zdroje podľa § 17 ods. 1 písm. a), c) a f). MZZO musia spĺňať technické požiadavky a podmienky prevádzkovania a spaľovať len povolené palivo.

2.2 ODPADOVÉ VODY

Riešená lokalita nie je v súčasnosti odkanalizovaná. Z navrhovaných rodinných domov budú odvádzané splaškové a dažďové odpadové vody.

Odvádzanie splaškových odpadových vôd z navrhovanej obytnej zóny bude riešené prostredníctvom navrhovanej verejnej kanalizácie, ktorá zabezpečí odkanalizovanie plánovanej zástavby rodinných domov. Rodinné domy budú na verejnú kanalizáciu napojené samostatnými kanalizačnými prípojkami.

Trasa verejnej kanalizácie je navrhnutá v súlade s trasovaním ostatných inžinierskych sietí v riešenom území pri dodržaní vzájomných odstupov a technických požiadaviek.

Odvádzanie dažďových vôd z komunikácií a spevnených plôch bude riešené v rámci technického riešenia stavby, pričom podrobnosti budú riešené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie. Riešenie odvádzania dažďových vôd zo striech rodinných domov bude taktiež riešené v samostatnej projektovej dokumentácii.

2.3 ODPADY

V zmysle prílohy č. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vzniknú realizáciou posudzovanej činnosti (výstavbou) druhy odpadov, zaradené do kategórie ostatných (O) a nebezpečných odpadov (N). Predpokladané druhy odpadov, ktoré vzniknú pri výstavbe IBV – OSLANY JELŠOVNÉ udáva tab. 10.

Tab.10 Predpokladané druhy odpadov, ktoré vzniknú počas výstavby

Č. druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 03	Obaly z dreva	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
15 01 05	Kompozitné obaly	O
15 01 06	Zmiešané obaly	O
15 01 07	Obaly zo skla	O
15 01 09	Obaly z textilu	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 01 11	Kovové obaly obsahujúce nebezpečný tuhý pórovitý základný materiál (mapr. azbest) vrátane prázdnych tlakových nádob	N
17 01 01	Betón	O
17 01 02	Tehly	O
17 01 03	Obkladačky, dlaždice a keramika	O
17 01 06	Zmesi alebo oddelené zložky betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky obsahujúce nebezpečné látky	N
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02 01	Drevo	O
17 02 02	Sklo	O
17 02 03	Plasty	O
17 02 04	Sklo, plasty a drevo obsahujúce nebezpečné látky alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 03 01	Bitúmenové zmesi obsahujúce uhoľný decht	N
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 03 03	Uhoľný decht a dechtové výrobky	N
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O

Č. druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
17 04 02	hliník	O
17 04 03	olovo	O
17 04 04	zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
17 04 09	Kovový odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami	N
17 04 10	Káble obsahujúce olej, uhoľný decht a iné nebezpečné látky	N
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05 03	Zemina a kamenivo obsahujúce nebezpečné látky	N
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 05	Výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky	N
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 05 07	Štrk so železničného zvršku obsahujúci nebezpečné látky	N
17 05 08	Štrk so železničného zvršku iný ako uvedený v 17 05 08	O
17 06 01	Izolačné materiály obsahujúce azbest	N
17 06 03	Iné izolačné materiály pozostávajúce z nebezpečných látok alebo obsahujúce nebezpečné látky	N
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 06 05	Stavebné materiály obsahujúce azbest	N
17 08 01	Stavebné materiály na báze sadry kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 08 02	Stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	O
17 09 01	Odpady zo stavieb a demolácií obsahujúce ortuť	N
17 09 02	Odpady zo stavieb a demolácií obsahujúce PCB (napr. tesniace materiály obsahujúce PCB, podlahové krytiny na báze živíc obsahujúce PCB, izolačné zasklenie obsahujúce PCB, kondenzátory obsahujúce PCB)	N
17 09 03	Iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce nebezpečné látky	N
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Zdroj: Katalóg odpadov

Vysvetlivky:

O – ostatné odpady

N – nebezpečné odpady

Korektné zneškodnenie odpadov vzniknutých počas výstavby zabezpečí stavebník v zmysle zákona o odpadoch.

Odpady vyprodukované počas výstavby bude zbierať oddelene a odovzdá ich oprávnenému subjektu, alebo zabezpečí ich zhodnotenie, prípadne zneškodnenie. Počas celej doby výstavby bude vedená evidencia o množstvách a druhoch vzniknutých odpadov a o spôsobe ďalšieho nakladania s nimi. V prípade, že výkopová zemina bude následne umiestnená a využitá v mieste stavby (na pozemku investora napr. na úpravu terénu) nebude sa vzťahovať na nakladanie s ňou podľa zákona o odpadoch.

Počas užívania rodinných domov bude vznikať predovšetkým komunálny odpad z domácností. Komunálny odpad bude zhromažďovaný v zberných nádobách určených na komunálny odpad. Vyseparované zložky komunálneho odpadu budú zbierané oddelene v súlade so zavedeným systémom triedeného zberu v obci. Nakladanie s komunálnym odpadom bude zabezpečené v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a v súlade s platnými všeobecne záväznými nariadeniami obce Oslany, najmä Všeobecne záväzným nariadením obce Oslany č. 6/2025 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, schváleným Obecným zastupiteľstvom dňa 11. 12. 2025

2.4 HLUK A VIBRÁCIE

Etapu výstavby

Počas výstavby obytných objektov obytnej zóny budú zdrojom hluku dopravy stavebné mechanizmy, činnosti, ktoré sprevádzajú stavebné postupy a stavenisková a mimostavenisková doprava. Pôsobenie hluku bude dočasné a priestorovo obmedzené miestom vykonávania stavebných prác.

Podľa Prílohy č. 9 NV SR č. 78/2019 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody emisií hluku zariadení používaných vo vonkajšom priestore, sú pre jednotlivé zariadenia používané na stavbe ustanovené prípustné hladiny akustického výkonu v dB uvedené v tab. 11.

Tab. 11 Zariadenia, pre ktoré sú ustanovené najvyššie prípustné hodnoty emisií hluku

Typ zariadenia	Čistý inštalovaný výkon P (kW)	Prípustná hladina akustického výkonu v dB/1 pW
Zhutňovacie stroje	$P \leq 8$	105
	$8 < P \leq 70$	106
	$P > 70$	$86 + 11 \lg P$
Pásové dozéry, pásové nakladače	$P \leq 55$	103
	$P > 55$	$84 + 11 \lg P$
Kolesové dozéry, kolesové nakladače, dampéry, gradery, finišéry	$P \leq 55$	101
	$P > 55$	$82 + 11 \lg P$
Kompresory	$P \leq 15$	97
	$P > 15$	$95 + 2 \lg P$

Zdroj: NV SR č. 78/2019 Z. z.

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že hluk v okolí zemných strojov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk od týchto strojov je dočasný a má výrazne premenný, prerušovaný charakter a závisí od druhu vykonávanej činnosti a od momentálne realizovanej technológie (bagrovanie, sypanie štrku, zhutňovanie, nakladanie atď.). Bežné je aj spolupôsobenie jednotlivých zdrojov hluku pri súčasnej práci niekoľkých strojov a zariadení. Hlukom zo stavebných prác na stavenisku bude atakovaná aj zástavba pozdĺž prístupových komunikácií vedúcich ku stavenisku.

V bezprostrednej blízkosti navrhovanej lokality IBV – OSLANY JELŠOVNÉ sa nachádza existujúca zástavba rodinných domov, najmä na západnej a severnej strane riešeného územia. V rámci zámeru sa uvažuje s výstavbou 18 rodinných domov, pričom pre každý rodinný dom budú vytvorené 3 parkovacie státa na vlastnom pozemku.

Počas realizácie stavebných prác môžu byť susedné obytné objekty dočasne vystavené zvýšenému hlukovému zaťaženiu v dôsledku pohybu stavebných mechanizmov a nákladných vozidiel. Ide však o vplyvy časovo obmedzené výhradne na obdobie výstavby a nepredstavujú trvalé zhoršenie podmienok bývania v území.

Etapu užívania

Akustické pomery dotknutého územia sú určované predovšetkým mobilnými zdrojmi hluku.

Mobilné zdroje

Predstavujú predovšetkým automobily jazdiace po ceste prvej triedy č. I/64.

Generovanie hluku z cestnej dopravy závisí od intenzity a zloženia dopravného prúdu, pričom určujúcim prvkom dopravného prúdu z hľadiska produkcie hlukových emisií je zložka nákladnej dopravy. Nákladné vozidlá, resp. jazdné súpravy svojou prevádzkou produkujú hluk takmer o 10 dB väčší oproti osobným automobíľom.

Na podkladoch celoštátneho sčítania dopravy vykonaného Slovenskou správou ciest (SSC) v roku 2022, (voz/24h) v meste Partizánske na ceste č. I/64 v lokalite najbližšie k riešenému územiu intenzita dopravy predstavuje 9146 vozidiel, z toho tvorí nákladná doprava 1175 vozidiel, osobné automobily 7832 a motocykle 39.

(https://www.ssc.sk/files/documents/dopravneinzierstvo/csd_2022/tn/csd_tabulka_tn_2022_2023.pdf).

Stacionárne zdroje

V bezprostrednej blízkosti riešeného územia IBV – OSLANY JELŠOVNÉ sa nenachádzajú významné poľnohospodárske ani priemyselné areály. Najbližším objektom je prevádzka spoločnosti Empera, nachádzajúca sa vo vzdialenosti približne 250 m od riešeného územia. Poľnohospodárske družstvo sa nachádza vo vzdialenosti približne 1 km, a z hľadiska hlukovej záťaže nepredstavuje významný zdroj vplyvov na navrhovanú obytnú zónu.

2.5 ZDROJ ŽIARENIA, TEPLA A ZÁPACHU

Najteplejšie oblasti predstavujú najmä husto zastavané intravilány obcí. Zvýšené teploty sa môžu vyskytovať aj na poľnohospodársky využívaných plochách (orná pôda, pasienky) bez stromovej vegetácie, najmä na svahoch s južnou orientáciou. Naopak, najnižšie teploty sa typicky viažu na územia v blízkosti vodných tokov a vodných plôch, ako aj na lesné porasty.

Nepriamym zdrojom tepla bude aj akumulácia slnečného žiarenia na umelých povrchoch bez vegetačnej pokrývky, ako sú strechy objektov, spevnené odstavné plochy a komunikácie.

Podľa údajov zo stanice Prievidza bola historicky najvyššia denná teplota zaznamenaná 21. júla 2022, keď teplota vzduchu dosiahla 38,6 °C.

V obci Oslany sa v nadväznosti na riešené územie vyskytujú plochy veľkoblokovej ornej pôdy. Orná pôda bez vegetačného krytu predstavuje, podobne ako spevnené a zastavané povrchy, významný zdroj akumulácie a následného vyžarovania tepla do okolitého prostredia.

Po výstavbe IBV – OSLANY JELŠOVNÉ sa zvýši teplota povrchov v miestach, kde budú umiestnené objekty rodinných domov, ako aj na nových spevnených plochách, najmä na komunikáciách a parkovacích státiach. V najteplejších dňoch môže byť rozdiel povrchových teplôt oproti pôvodnému stavu výrazný. Z tohto dôvodu je vhodné zvýšenie teploty aspoň čiastočne kompenzovať výsadbou stromovej a kríkovej vegetácie a zároveň zachovať alebo vytvoriť nezastavané plochy so zeleňou, ktoré prispievajú k zlepšeniu mikroklimatických podmienok v území.

V rámci IBV – OSLANY JELŠOVNÉ je vhodné uprednostniť výsadbu najmä listnatých autochtónnych druhov drevín. Neodporúča sa používať nízke a trpasličie kultivary s malou plochou koruny, ani vytvárať okrasné vegetačné plochy so štrkom, ktoré síce môžu plniť estetickú funkciu, avšak nemajú významný ekostabilizačný ani protierózný účinok. Vegetačné plochy by sa mali čo najviac približovať prirodzenému charakteru územia. Za najvhodnejšie riešenie sa považuje ponechanie častí existujúcej vegetácie a jej zakomponovanie do návrhu výstavby, prípadne doplnenie výsadby tak, aby vznikli aj plochy zelene využiteľné na oddych a rekreáciu obyvateľov.

Zápach užívaním IBV – OSLANY JELŠOVNÉ nebude produkovaný. Určitý zdroj zápachu môže predstavovať produkcia komunálneho odpadu. S odpadom musí byť zaobchádzané podľa zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch a platného VZN obce Oslany.

2.6 INÉ OČAKÁVANÉ VPLYVY, VYVOLANÉ INVESTÍCIE

Výstavba si vyžaduje vybudovať kompletnú infraštruktúru na lokalite, ktorá bude nadväzovať na existujúcu v obytnej zóne na severovýchode obce Oslany.

3 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.1 POSÚDENIE VPLYVOV NA OBYVATEĽSTVO

Vplyvy počas výstavby

Počas výstavby IBV – OSLANY JELŠOVNÉ dôjde k dočasnému zvýšeniu hlukovej a emisnej záťaže v dôsledku pohybu stavebných mechanizmov a nákladných vozidiel, najmä na prístupových komunikáciách. Realizácia stavby bude prebiehať v súlade s platnými technickými normami a právnymi predpismi. Na minimalizáciu negatívnych vplyvov budú uplatnené technické a organizačné opatrenia, napr. časové obmedzenie hlučných činností, vhodná organizácia dopravy na stavenisku a regulácia prašnosti kropením.

Pri dodržiavaní predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa nepredpokladá, že obyvatelia dotknutého územia alebo pracovníci stavby budú vystavení neprimeraným rizikám. Vplyvy budú mať dočasný charakter viazaný na obdobie výstavby a nepredstavujú trvalé ohrozenie obyvateľstva.

Vplyvy počas užívania

V období užívania sa predpokladá štandardná úroveň zaťaženia hlukom a emisiami z dopravy typická pre obytné zóny. Obyvatelia novej zástavby môžu byť ovplyvnení najmä dopravou po miestnych komunikáciách v obci, predovšetkým po uliciach Antona Bernoláka, Pekárenská a Východná, ktoré sa napájajú na cestu I/64. Vplyvy sa predpokladajú ako primerané charakteru územia a bežnej dopravnej obsluhy obytných zón.

Prevádzka navrhovanej činnosti nepredpokladá vznik látok, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva. Navrhovaná činnosť za splnenia navrhovaných opatrení a legislatívnych požiadaviek v oblasti ochrany životného prostredia nebude predstavovať zvýšenie zdravotných rizík ani ohrozovať verejné zdravie okolitého obyvateľstva. Budú dodržané požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií.

Navrhovaná činnosť zásadným spôsobom neovplyvní svetelné pomery okolia. Riešené územie je z hľadiska orientácie a preslnenia vhodné pre navrhovanú individuálnu bytovú výstavbu. Umiestnením zámeru nedôjde k významnému obmedzeniu okolitých pozemkov ani existujúcej zástavby.

Navrhovaná obytná zóna má predpoklady pre primerané zapojenie do urbanistickej štruktúry obce Oslany. Pri návrhu a realizácii stavieb budú rešpektované požiadavky na odstupy, hygienické podmienky a požiaro-bezpečnostné riešenie podľa platných predpisov. Zámer svojím osadením nepredpokladá zhoršenie osvetlenia susedných stavieb ani negatívny vplyv na ich požiaro-bezpečnostné podmienky.

Architektonické, materiálové a farebné riešenie budúcich rodinných domov bude riešené tak, aby nevytváralo konflikt s charakterom okolitého prostredia. Pri realizácii zámeru sa predpokladá dodržanie hygienických požiadaviek pre obytné stavby, vrátane podmienok ochrany životného prostredia.

Zo socioekonomického hľadiska možno za pozitívny vplyv výstavby novej obytnej zóny označiť najmä rozšírenie možností bývania v obci a podporu stabilizácie obyvateľstva. Očakáva sa mierny nárast počtu obyvateľov a s tým súvisiaci zvýšený dopyt po službách a občianskej vybavenosti v obci a jej okolí.

Realizácia navrhovanej činnosti pri dodržaní bezpečnostných a organizačných opatrení počas výstavby nebude predstavovať významné zdravotné riziká a nemala by negatívne ovplyvniť kvalitu života obyvateľov v území.

3.2 POSÚDENIE VPLYVOV NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

Reliéf a horninové prostredie

Pozemok je umiestnený na rovinatom teréne, územie nie je ohrozené zosuvmi.

V prípade, že podložie tvorí málo únosné resp. neúnosné podložie, je potrebné vykonať opatrenia na zvýšenie únosnosti podložia a to jedným zo spôsobov: zlepšením zeminy použitím hydraulických spojív, výmenou tohto podložia v potrebnej hrúbke, úpravou vodného režimu v podloží, prípadne použitím geosyntetík, prípadne ich kombináciou s inými úpravami podložia. Túto skutočnosť je nutné pri výstavbe preveriť a únosnosť na podloží overiť statickou zaťažovacou skúškou pred pokládkou konštrukčných vrstiev! V prípade nedosiahnutia požadovaných hodnôt previesť úpravy podložia, ktoré sú vyššie spomínané.)

Zemné práce sa budú vykonávať v súlade s STN 386413 a STN 733050.

Podzemná a povrchová voda

V sprievodnej správe sa uvádza, že hydrogeologický prieskum pre predmetnú lokalitu nebol v tejto fáze spracovaný. Tento prieskum bude realizovaný v ďalšej fáze projektovej dokumentácie.

Posudzované územie a jeho širšie okolie nepatria do žiadneho vodohospodársky chráneného územia ani do pásma hygienickej ochrany vodného zdroja. Taktiež nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti v zmysle nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa určujú citlivé a zraniteľné oblasti.

Vplyvy počas výstavby

Potenciálnym negatívnym vplyvom počas výstavby je kontaminácia podzemných vôd v prípade havarijnej situácie, je potrebná obozretnosť pri výstavbe, aby nedošlo k úniku predovšetkým ropných látok do podzemných vôd. V prípade havárie a úniku znečisťujúcich látok počas výstavby (porucha automobilu, stavebného mechanizmu), prípadne prevádzky do podzemných alebo povrchových vôd je potrebné vykonať opatrenia na zamedzenie ich ďalšieho úniku a šírenia, únik bezodkladne ohlásiť príslušným úradom (aj prostredníctvom tiesňovej linky 112). Pri výstavbe sa musí dodržiavať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a vyhláška č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Vplyvy počas užívania

V riešenom území je navrhnutá realizácia rozšírenia verejného vodovodu pre zásobovanie navrhovanej obytnej zóny rodinných domov pitnou vodou. V súvislosti s výstavbou dôjde k zvýšeniu spotreby pitnej vody, ako aj k zvýšeniu množstva odvádzaných splaškových odpadových vôd. Riešená lokalita v súčasnosti nie je odkanalizovaná.

Zo stavieb v riešenom území budú odvádzané splaškové a dažďové odpadové vody. Odvádzanie splaškových odpadových vôd bude riešené prostredníctvom navrhovanej kanalizačnej siete.

Riešenie odvádzania dažďových vôd zo striech rodinných domov a zo spevnených plôch jednotlivých stavieb bude riešené v samostatnej projektovej dokumentácii k týmto stavbám.

Ovzdušie

Vplyvy počas výstavby

Tieto vplyvy sú časovo obmedzené a sú spojené predovšetkým so zvýšeným pohybom nákladných automobilov a stavebných mechanizmov. Sprievodným javom stavebnej činnosti môže byť zvýšená prašnosť a tvorba emisií. Táto sa bude prejavovať jednak v samotnom mieste výstavby a jednak na prístupových komunikáciách.

Tieto vplyvy sa budú eliminovať používaním vozidiel v dobrom technickom stave, obmedzeným používaním cementu a ďalších práškových zmesí, dovozom betónu domiešavačmi z externých

veľkokapacitných výrobných jednotiek. Imisie z pohybu dopravných prostriedkov sa budú obmedzovať čistením kolies vozidiel od nánosov blata a čistením prístupovej komunikácie.

Vplyvy počas užívania

Po uvedení obytnej zóny IBV – OSLANY JELŠOVNÉ do užívania sa predpokladá len mierne ovplyvnenie kvality ovzdušia, najmä v súvislosti so zvýšenou intenzitou dopravy v území. Charakter týchto vplyvov bude zodpovedať bežnej obytnej zóne s individuálnou bytovou výstavbou rodinných domov.

Vykurovanie rodinných domov bude riešené výhradne prostredníctvom tepelných čerpadiel, ktoré neprodukurujú lokálne emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia. Z tohto dôvodu sa nepredpokladá vznik bodových zdrojov znečistenia ovzdušia v riešenom území.

Ďalším potenciálnym zdrojom emisií bude doprava, predovšetkým individuálna automobilová doprava obyvateľov a návštevníkov lokality, ako aj statická doprava na parkovacích plochách pri rodinných domoch. Intenzita dopravy bude primeraná obytnému charakteru územia a nebude predstavovať významné zhoršenie kvality ovzdušia nad rámec bežných podmienok v obci.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že počas užívania obytnej zóny IBV – OSLANY JELŠOVNÉ sa nepredpokladajú významné negatívne vplyvy na kvalitu ovzdušia, ani v dotknutom území, ani v jeho širšom okolí.

Pôda

V rámci realizácie zámeru budú vykonávané zemné práce súvisiace najmä s výstavbou spevnených plôch, vjazdov, komunikácií a prípravou územia pre jednotlivé pozemné stavby. Zemné práce budú zahŕňať výkopy, zásypy a odkopy v rozsahu nevyhnutnom na realizáciu navrhovaných objektov a infraštruktúry.

Zemná pláň pre komunikácie a spevnené plochy bude odkrytá tesne pred realizáciou konštrukčných vrstiev vozoviek a spevnených plôch. Podkladové vrstvy budú upravené a zhutnené na požadovanú mieru zhutnenia v súlade s platnými technickými normami. V prípade potreby môže byť podložie stabilizované vhodným spôsobom (napr. cementovou stabilizáciou). Pri realizácii výkopov v blízkosti inžinierskych sietí budú výkopové práce vykonávané ručne, aby nedošlo k ich poškodeniu.

Po ukončení stavebných prác budú dotknuté plochy urovnané a plynule napojené na okolité terénne úpravy. Následne bude vykonané zahumusovanie a zatrávnenie dotknutých plôch, čím sa zabezpečí obnova povrchovej vrstvy pôdy a stabilizácia terénu.

Zemné práce sa budú vykonávať v súlade s STN 386413 a STN 733050.

Posudzovaná lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v obci Oslany na pozemkoch, ktoré podľa spôsobu využitia patria k ornej pôde. V záujmovom území sa nachádza poľnohospodárska pôda s kódom BPEJ 0257002. Navrhovanou činnosťou dôjde k záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF). V zmysle vyhlášky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v platnom znení sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy – od najkvalitnejších patriace do 1. skupiny po najmenej kvalitné patriace do 9. skupiny. Kategória kvality pôdy podľa BPEJ je 6. Z plochy bude potrebné vykonať skrývku humusového horizontu, predložiť projektovú dokumentáciu a bilanciu skrývky humusového horizontu orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. Na lokalite sú stredne ťažké pôdy, presná hrúbka skrývky sa musí určiť podľa pedologického prieskumu. Pri nakladaní s pôdou bude nevyhnutné dodržiavať všetky záväzné opatrenia vyplývajúce zo zákona č. 220/2004 Z. z. K záberu lesných pozemkov nedôjde.

Flóra, Fauna a ich biotopy

Riešené územie sa nachádza v na okraji intravilánu obce Oslany. Okolitá krajina je prevažne poľnohospodárskeho a sídelného charakteru. Riešené územie je využitím pozemkov podľa druhu prevažne umiestnené na ornej pôde. Na uvedených pozemkoch sa nezaznamenali žiadne významné

druhy rastlín a živočíchov, ani chránené a ohrozené druhy. Investor zabezpečí výsadbu zelene a dostatok zelených plôch.

Ďalšie významnejšie spoločenstvá fauny a flóry ako aj chránené vzácne a ohrozené druhy živočíchov a rastlín sú viazané predovšetkým na chránené územia a územia európskej siete chránených území NATURA 2000, ktoré sa priamo v riešenom území nenachádzajú.

Ako pri každom zábere pôdy dôjde k ovplyvneniu edafických organizmov, ktoré obývajú pôdne prostredie. Tento vplyv by mal byť zmiernený skrývkou humusového horizontu dostatočnej hrúbky. Zmenou existujúceho biotopu na priestor určený na bývanie sa existujúca fauna stratí svoje úkrytové a potravné prostredie a niektoré druhy sa dokážu presunúť a nájsť si iné prostredie pre svoju existenciu.

Pri dodržaní navrhovaných opatrení a rešpektovaní platných právnych predpisov v oblasti starostlivosti o životné prostredie s dôrazom na zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa nepredpokladajú významné vplyvy na faunu, flóru a biotopy.

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov

Záujmové územie sa nenachádza v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov.

Chránené územia

Do riešeného územia nezasahuje žiadne chránené územie, resp. ochranné pásmo prvkov národnej prípadne európskej sústavy chránených území. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení tu platí I. stupeň ochrany. Navrhovaná činnosť nepredstavuje negatívny vplyv ani na Ramsarské lokality, ktoré sa v blízkosti dotknutej lokality nenachádzajú.

Chránené stromy

V záujmovom území ani v jeho blízkom okolí sa chránené stromy nenachádzajú.

Územný systém ekologickej stability

V bezprostrednom okolí riešeného územia sa nenachádza žiadny prvok ÚSES.

Krajina a scenéria

Realizáciou zámeru IBV – OSLANY JELŠOVNÉ dôjde k zmene vzhľadu krajiny z prevažne poľnohospodársky využívaného územia na obytnú zónu individuálnej bytovej výstavby – rodinných domov. Riešené územie je v súčasnosti nezastavané a využívané ako poľnohospodárska pôda, miestami s výskytom nízkej nelesnej vegetácie.

Navrhovanou výstavbou dôjde k zmene spôsobu využitia pozemkov na zastavané plochy a nádvoria, vrátane príľahlých záhrad pri rodinných domoch a súvisiacich spevnených plôch. Súčasťou realizácie zámeru bude aj záber poľnohospodárskej pôdy, ktorý je nevyhnutný pre rozvoj obytnej funkcie územia.

Zmenou krajinnej štruktúry dôjde k urbanizácii riešeného územia, avšak vzhľadom na mierku navrhovanej individuálnej bytovej výstavby sa nepredpokladá výrazné narušenie krajinného obrazu širšieho územia. Základné krajinné a prírodné prvky v okolí riešeného územia zostanú aj naďalej vnímateľné a charakter okolitej krajiny nebude realizáciou zámeru zásadne negatívne ovplyvnený.

Územie funkčne nadväzuje na existujúcu zástavbu rodinných domov čo dáva predpoklad pre vhodné zapojenie do urbanistickej štruktúry obce. Lokalitu výstavby nemožno zaradiť do hodnotnej krajinnej štruktúry (historická) a nepredstavuje ani významný archeotyp krajiny.

3.3 VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX

Nepredpokladáme žiadne vplyvy ani na kultúrne pamiatky a kultúrne hodnoty nehmotnej povahy. Dôjde k posilneniu obytnej funkcie prostredia, a naopak dôjde k oslabeniu poľnohospodárskej a ekostabilizačnej funkcie územia.

4 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Z hľadiska zdravotných rizík je vzhľadom na charakter stavby – obytná zóna – relevantné posudzovať predovšetkým vplyvy hluku a znečistenia ovzdušia, najmä v súvislosti so stavebnou činnosťou a dopravou.

Najvýraznejšie vplyvy hluku a prašnosti sa predpokladajú počas etapy výstavby, keďže riešené územie nadväzuje na existujúcu zástavbu rodinných domov. Vplyvy budú mať dočasný charakter a budú súvisieť najmä s pohybom stavebných mechanizmov, realizáciou zemných prác a dopravou stavebných materiálov.

Dočasné hlukové zaťaženie je možné znížiť použitím moderných technológií, mechanizmov a zariadení v dobrom technickom stave, vhodnou organizáciou výstavby, obmedzením súbežnej prevádzky viacerých hlučných strojov a dodržiavaním časových režimov stavebných prác.

Kritériom pre posudzovanie účinkov hluku je vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Okolité priľahlé domy spadajú podľa tejto vyhlášky v oblasti prípustných hodnôt určujúcich veličiny hluku vo vonkajšom prostredí do kategórie II. (Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov) vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území), kde sú prípustné hodnoty pre deň a večer (6:00 – 22:00) z dopravy a z iných zdrojov stanovené na 50 dB a pre nočné hodiny (22:00 – 6:00) na 45 dB. Je predpoklad, že tieto hodnoty budú v súvislosti s navrhovanou činnosťou dodržané a zdroje hluku generované novou zástavbou nepredstavujú pre vonkajšie okolie riziko nakoľko sa jedná o obytnú funkciu. Špecifikom dopravy v obytných zónach je skutočnosť, že je najintenzívnejšia počas rannej špičky keď obyvatelia odchádzajú za svojimi povinnosťami a potom po návrate v popoludňajších hodinách. Väčšinu dňa je doprava v týchto zónach a priľahlom okolí utlmená.

Územie s nadmerným hlukom a exhalátmi z dopravy sa nachádza pozdĺž cesty č. I/64.

Možno konštatovať, že navrhovaná obytná zástavba rodinných domov nebude predstavovať riziko pre dotknuté obyvateľstvo. Je predpoklad, že vplyvy novej zástavby postupne splynú s jestvujúcou zástavbou.

5 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhovaná činnosť, ktorá bude situovaná v obci Oslany nezasahuje priamo do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Rovnako územie nie je súčasťou sústavy európskych chránených území Natura 2000.

Z pohľadu ochrany vôd územie nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti a nezasahuje do pásma ochrany využívaných vodárenských zdrojov. Vzhľadom na odkanalizovanie celého areálu sa negatívne vplyvy neočakávajú.

Biodiverzita lokality bude znížená, nakoľko dôjde záberu pôdy, ktorý predstavuje ovplyvnenie edafických organizmov obývajúcich pôdne prostredie. Tento vplyv by mal byť zmiernený skrývkou humusového horizontu dostatočnej hrúbky. Investor zabezpečí aj výsadbu zelene a dostatok zelených plôch.

Chránené druhy živočíchov alebo rastlín na samotnej ploche výstavby zaznamenané neboli.

6 POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Sumárne zhodnotenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a rozloženia časového pôsobenia na obdobie výstavby a prevádzky sme posúdili verbálne numerickou stupnicou (tzv. rating systém, tab. 18).

Jednotlivým indikátorom sme pridelovali bodové hodnoty, pričom bola použitá škála od + 5 (pozitívny vplyv) do - 5 (negatívny vplyv). Krajné hodnoty možno považovať za extrémne, mimoriadneho významu. Kritériám sme priradzovali relatívne hodnoty, vyjadrujúce mieru vplyvu v porovnaní s týmito extrémnymi hodnotami. Tam, kde to bolo možné, sa pri hodnotení kritérií porovnával rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. nulovému variantu.

Body boli pridelované na základe nasledovnej škály verbálnej významnosti:

0 minimálny až zanedbateľný vplyv

- 1 vplyv mierny, lokálny, krátkodobý, eliminovateľný dostupnými prostriedkami, minimálny rozdiel voči súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante
- 2 vplyv stredného významu, s dlhou dobou pôsobenia, zmierniteľný dostupnými prostriedkami, badateľný rozdiel voči súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante
- 3 významný vplyv, s dlhodobým pôsobením na malom území alebo krátko-dobým pôsobením na väčšom území, zmierniteľný ochrannými opatreniami, podstatný rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante
- 4 veľmi významný vplyv, zásah veľkého územia, zmierniteľný náročnými prostriedkami alebo kompenzáciami, rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante je veľmi výrazný
- 5 vplyv extrémneho významu, s dlhodobým a územne rozsiahlym pôsobením, význame zhoršujúci (alebo zlepšujúci) súčasný stav územia, zmierňujúce opatrenia sú technicky nerealizovateľné alebo mimoriadne náročné.

V nasledujúcom hodnotení je symbolom – označený vplyv irelevantný a symbolom * vplyv potenciálny, napr. vplyv v prípade havárie.

Tab. 12 Vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti

Ukazovateľ	Vplyv	Hodnotenie	
		Výstavba	Prevádzka
Vplyvy na obyvateľstvo			
Pohoda a kvalita života	Kvalita obytného prostredia	-1	2
	Bariérový vplyv	-1	0
	Ovplyvnenie scenérie krajiny	-1	-1
	Ponuka pracovných príležitostí v dotknutej obci	2	0
Zdravotné riziká	Hluk	-2	-1
	Emisie	-2	-1
	Vibrácie	-1	0
Vplyvy na prírodné prostredie a chránené územia			
Horninové prostredie	Ovplyvnenie ložísk surovín	-	-
	Narušenie stability horninového prostredia	-1*	0
	Znečistenie horninového prostredia	-1*	0
Ovzdušie	Ovplyvnenie kvality ovzdušia	-2	-1
	Mikroklimatické zmeny	-1	-1
Povrchové vody	Ovplyvnenie kvality povrchových vôd	-1*	0
	Ovplyvnenie režimu povrchových vôd	-1*	-1*

Ukazovateľ	Vplyv	Hodnotenie	
		Výstavba	Prevádzka
Podzemné vody	Ovplyvnenie kvality podzemných vôd	-1*	0
	Ovplyvnenie režimu podzemných vôd	-1	-1*
Pôda	Záber pôd	-2	-1
	Mechanická degradácia a kontaminácia pôd	-1	-1*
	Erózia pôd	-1*	-1*
Biota	Výrub a výsadba stromovej a krovinnej vegetácie	0	0
	Ovplyvnenie vzácných biotopov	-	-
	Ovplyvnenie migrácie	-1	-1
	Vplyvy na ÚSES	-	-
Chránené územia	Veľkoplošné a maloplošné chránené územia	-	-
	Chránené druhy	-	-
	Chránené stromy	-	-
	Územia európskeho významu a chránené vtáčie územia	-	-
	Chránené vodohospodárske oblasti	-	-
	Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych a termálnych vôd	-	-
<i>Vplyvy na urbánny komplex a využitie krajiny</i>			
Súlad s ÚPD	Súlad realizácie zámeru s územnoplánovacou dokumentáciou	-	-
Priemysel a služby	Obmedzovanie alebo rozvoj priemyselnej výroby a služieb	-	-
	Zásah do priemyselných areálov	-	-
Rekreácia a cest. ruch	Obmedzovanie alebo rozvoj rekreácie a cestovného ruchu	-	-
	Zásah do areálov rekreácie a športu	-	-
Poľnohospodárstvo	Záber poľnohospodárskej pôdy	-2	-1
	Vplyv na poľnohospodársku produkciu	0	0
	Zásah do poľnohospodárskych areálov	-	-
	Delenie honov	0	0
	Kontaminácia poľnohospodárskych pôd	-1*	0
Lesné hospodárstvo	Záber plôch lesnej pôdy	-	-
	Vplyv na hospodársku úpravu lesa	-	-
Vodné hospodárstvo	Vplyv na vodné stavby	-	-
	Vplyv na ochranné pásma vodných zdrojov	-	-
Odpadové hospodárstvo	Vplyv na zariadenia odpadového hospodárstva	-	-
	Tvorba odpadov	-1	-1
Dopravná a iná infraštruktúra	Zaťaženosť miestnych komunikácií	-1	-2
	Obmedzovanie dopravy v dôsledku výstavby hodnotenej činnosti	-1	0
	Vplyvy na inžinierske siete v území	0	1
Kultúrne pamiatky	Vplyvy na kultúrne pamiatky, architektúru sídla	- 1	0
	Vplyvy na archeologické náleziská	- 1	0

Prehľad relevantných kľúčových právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch - účinný v znení neskorších predpisov, vrátane zmien platných od 1. januára 2026

Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, v znení neskorších predpisov (vrátane vykonávacích predpisov účinných od 1. januára 2026, napr. vyhlášky č. 370/2025 Z. z.).

Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Zákon č. 25/2025 Z. z. o výstavbe – nový stavebný zákon účinný od 1. apríla 2025, ktorý nahrádza predchádzajúci zákon č. 50/1976 Zb.

Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní

Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší – v platnosti v znení neskorších predpisov, vrátane novely č. 293/2017 Z. z.

Vyhláška MŽP SR č. 244/2016 Z. z. – ustanovuje požiadavky na kvalitu ovzdušia

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o podpore, ochrane a rozvoji verejného zdravia

Nariadenie vlády SR č. 549/2007 Z. z. o ochrane ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd

NV SR 269/2010 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu – v platnosti v znení neskorších predpisov

7 PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Výstavba obytnej zóny nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

8 VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Na základe vykonanej analýzy a posúdenia vplyvov výstavby a užívania obytnej zóny nie sú známe žiadne vyvolané súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť ďalšie vplyvy na životné prostredie v dotknutom území, než boli popísané v predchádzajúcich častiach zámeru.

9 RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI

Na základe analýzy vplyvov výstavby a prevádzky neočakávame pri bežnej prevádzke významné nepredvídané riziká, ktoré by mohli ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť okolité životné prostredie. Najväčšie riziko v zastavanej oblasti predstavujú požiare.

Požiarne bezpečnosť sa riešila podľa vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z. a na ňu nadväzujúcich predpisov a noriem. Rodinné domy v zmysle § 1 vyhlášky sú nevýrobné stavby. V zmysle požiadaviek § 94 ods. 3) vyhlášky sa jedná o stavby na bývanie skupiny A s plochou požiarneho úseku do 200 m². Každý rodinný dom bude tvoriť samostatný požiarne úsek.

Posúdenie potreby vody na hasenie požiarov

Zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov sa vykonalo v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z. z. Potreba požiarnej vody na hasenie je stanovená v súlade s § 6 ods. 1 vyhl. MV SR č. 699/2004 Z. z. a podľa STN 92 0400. Množstvo požiarnej vody sa stanovilo v zmysle čl. 4.1 v STN 92 0400. Najvyššia potreba požiarnej vody na hasenie (tab. 2, pol. 1, v STN 92 0400) je $7,5 \text{ l.s}^{-1}$, pre stavby na bývanie a ubytovanie skupiny A s plochou požiarneho úseku do 200 m^2 .

Požadovaná potreba vody na hasenie požiarov bude zabezpečená z podzemných hydrantov, čo vyhovuje podľa čl. 4.2.3 v STN 92 0400. Podzemný hydrant sa nesmie navrhnuť v pozemnej komunikácii určenej na státie a parkovanie. Podzemný hydrant sa umiestňuje do ochrannej šachty, ktorá je uzatvorená poklopom. Podzemný hydrant musí byť označený tabuľkou. Tabuľka je umiestnená na pevne zabudovanej zvislej žrdi, ktorá je vysoká 1,8 m alebo je umiestnená na stavbe vo výške 1,8 m a vo vzdialenosti najviac 6 m od podzemného hydrantu. Podzemné hydranty sú navrhnuté mimo požiarne nebezpečného priestoru stavieb najmenej 5 m a najviac 200 m od stavieb, podľa § 8 ods. 9 vyhl. MV SR č. 699/2004 Z. z.

V zmysle § 4 ods. 1 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. zdroje vody, ktoré poskytujú vodu na hasenie požiarov, musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej po dobu 30 minút a musia mať vyhovujúce podmienky na čerpanie vody. Hydrostatický pretlak v hydrantovej sieti vonkajšieho požiarneho vodovodu musí byť min. 0,25 MPa, v zmysle § 9 ods. 2) vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z.

Odstupové a bezpečnostné vzdialenosti

Na zamedzenie prenosu požiaru je potrebné vymedziť požiarne nebezpečný priestor a odstupové vzdialenosti. Presné posúdenie odstupových vzdialeností bude predmetom stavieb pre stavebné povolenie.

Prístupová komunikácia na zásah musí, podľa § 82 vyhl. MV SR 94/2004 Z. z.:

- viesť aspoň do vzdialenosti 50 m od stavby a od vchodu do nej, cez ktorý sa predpokladá zásah,
- musí mať trvale voľnú šírku najmenej 3 m a jej únosnosť na zaťaženie jednou nápravou vozidla musí byť najmenej 80 kN, do trvale voľnej šírky sa nezapočítava parkovací pruh,
- vjazdy na prístupové komunikácie a prejazdy na nich musia mať šírku najmenej 3,5 m a výšku najmenej 4,5 m,
- každá neprejazdná jednopruhovú prístupovú komunikáciu dlhšia ako 50 m musí mať na konci slučkový objazd alebo plochu umožňujúcu otáčanie vozidla

10 ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA

Cieľom opatrení zahrnutých do kategórie technických je čo najväčšie zmiernenie, prípadne eliminácia negatívnych vplyvov výstavby a užívania obytnej zóny na jednotlivé zložky životného prostredia, prostredníctvom dostupných a technicky realizovateľných postupov. Väčšina navrhovaných opatrení má charakter rutinných postupov, ktoré sa uplatňujú pri spracovaní technického riešenia a budú zahrnuté do projektovej dokumentácie. Väčšina technických opatrení má charakter štandardných postupov, ktoré vyplývajú z potrieb zosúladenia danej činnosti s platnou legislatívou a zahŕňajú postupy:

- na zníženie prašnosti,
- na ochranu obyvateľstva pred hlukom,
- na ochranu povrchových a podzemných vôd pred znečistením,
- na ochranu chránených území a objektov,
- na ochranu bioty,
- na zabezpečenie začlenenia stavby do krajiny prostredníctvom vegetačných úprav,
- na ochranu archeologických pamiatok,
- na správne nakladanie s odpadmi.

Pre jednotlivé zložky životného prostredia sa navrhujú tieto opatrenia:

Ochrana ovzdušia a klímy

- nákladnú dopravu je potrebné v maximálnej možnej miere presmerovať mimo obytných zón. Počas dlhšie trvajúceho sucha je nevyhnutné pravidelne zavlažovať nielen prístupové cesty, ale aj odhrnutú pôdu,
- zhotoviteľ nesmie bez predchádzajúceho písomného súhlasu príslušného úradu, v súlade so zákonmi SR o ochrane ovzdušia a ďalšou platnou legislatívou, inštalovať žiadne pece, boilery ani iné zariadenia využívajúce palivo iné ako zemný plyn,
- zhotoviteľ nebude na stavenisku páliť žiadne druhy stavebného odpadu alebo iné materiály,
- dodávateľ je povinný zabezpečiť dôkladnú údržbu prístupových komunikácií, staveniska, stavebného dvora a skládok, najmä pravidelným zametáním, zavlažovaním v období sucha a odstraňovaním blata z povrchov,
- pri realizácii stavby sa musia používať nákladné vozidlá a stavebná technika s emisnou triedou minimálne EURO V alebo VI, pričom všetky vozidlá musia byť v dobrom technickom stave,
- na zmiernenie predpokladaného zvýšenia teploty v oblasti realizácie činnosti je potrebné vysádzať predovšetkým stromovú a krovitú zeleň v obytných zónach, pričom je vhodné vytvárať alebo zachovať širšie nezastavané plochy s vegetáciou. Uprednostňovať by sa mali listnaté autochtónne druhy stromov a kríkov. Nevhodné je používať nízke a trpasličie kultivary s malou korunou a tvoriť okrasné plochy so štrkom, ktoré síce plnia estetickú, ale nie klimatickú a biotopovú funkciu. Vegetačné plochy by mali byť čo najviac priblížené prírodnému charakteru,
- realizovať výsadbu pásu stromov pozdĺž cestných komunikácií.

Opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov hluku

Počas výstavby

- hlučné stavebné práce (príprava staveniska – bagrovanie, nakladanie, ťažká doprava; budovanie násypov – sypanie materiálov, rozhrňanie, zhutňovanie a pod.) vykonávať v pracovných dňoch od 7:00 – 20:00,
- organizačne zabezpečiť stavbu tak, aby sa realizovala len počas pracovných dní a dôsledne sa dodržiavali dni pracovného pokoja,
- počas víkendu sa hlučné stavebné práce môžu vykonávať len v sobotu v čase od 8:00 – 13:00,
- v prípade potreby aplikovať dočasné mobilné protihlukové steny v oblasti medzi staveniskom a obytňou zónou popri účelovej komunikácii na ulici A. Bernoláka, Pekárenská a Východná, ktoré budú hlukovou záťažou stavby najviac postihnuté,

Opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd

- v priebehu výstavby je všeobecne dôležité dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii s ropnými produktmi, pravidelne kontrolovať technický stav stavebných mechanizmov a zabezpečiť bezporuchovú prevádzku stavebných mechanizmov,
- počas výstavby je dôležité preferovať a používať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám a zemné práce uskutočňovať v takom rozsahu, aby nedochádzalo k narušeniu vodného režimu,
- zhotoviteľ zabezpečí, že odtok dažďovej vody zo staveniska nebude odplavovaný priamo do žiadneho vodného toku,
- zhotoviteľ zabezpečí, že všetky provizórne zariadenia staveniska budú situované min. 50 metrov od vodného toku,
- zhotoviteľ zabezpečí, aby sa do jestvujúcich tokov v blízkosti staveniska nedostala žiadna suť resp. materiál vyťažený počas stavebných prác. Zhotoviteľ zabezpečí, že žiadne chemikálie používané pri stavebných prácach ani voda znečistená vyplachovaním miešačky na betónovú zmes sa nebudú vylievať do vodných tokov,

- zhotoviteľ zabezpečí preventívne opatrenia na ochranu vôd – dostatočné množstvo sorpčných materiálov a náradia na likvidáciu prípadného úniku znečisťujúcich látok, vyškolenie zamestnancov stavby s požiadavkami na manipuláciu so znečisťujúcimi látkami,
- sociálne zariadenia na stavenisku riešiť používaním chemických WC alebo prenosnými kontajnerovými bunkami so sociálnym zariadením s možnou akumuláciou splaškových vôd,
- doporučujeme vybudovanie parkovacích plôch so schopnosťou infiltrácie nekontaminovanej vody do podlažia pre zvýšenie retencie vody a ochladzovanie spätným výparom vôd (napr. vegetačné ekotvárnice....),

Opatrenia na ochranu bioty

Pri výstavbe bude potrebné zabezpečiť maximálnu ochranu okolitej vegetácie, minimalizovať nevyhnutný manipulačný priestor a zostávajúcu zeleň zabezpečiť pred poškodením, tiež nezasahovať do porastov mimo areálu výstavby.

V etape prípravy a výstavby budú opatrenia na ochranu bioty zamerané na:

- počas výstavby obmedziť výrub drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením podľa normy STN 83 70 10 (Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie),
- nevyhnutný výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť prednostne v mimohniezdnom a mimovegetačnom období,
- po ukončení stavebných prác vykonať nové vegetačné úpravy prednostne z domácich listnatých druhov drevín, v minimálnej miere využívať zakrpatené kultivary stromov s malou plochou koruny. Ideálne je vytvoriť viacvrstvový porast s krovinnou aj stromovou etážou,
- je potrebné odstrániť všetky invázne dreviny z lokality, zamedziť ich šíreniu, monitorovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k šíreniu invázných druhov rastlín,
- odporúčame zvážiť vytvorenie stromoradií v uliciach obytnej zóny s listnatými druhmi stromov,
- náhradu za vyrúbané dreviny je potrebné riešiť v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov predovšetkým formou náhradnej výsadby, prípadne finančnej náhrady,
- hľadať možnosti na zachovanie časti vegetačnej pokrývky, ktoré by slúžili tiež na relaxáciu a na zmiernenie klimatických podmienok.

Opatrenia na ochranu krajiny, začlenenie technického diela do krajiny

K opatreniam na zlepšenie estetického účinku stavby a na začlenenie obytnej zóny do krajiny budú patriť vegetačné úpravy. Zároveň prispievajú k zachovaniu nelesnej stromovej a krovitej vegetácie v urbanizovanej krajine. Výber druhovej skladby stromov a krov by sa mal orientovať na pôvodné typické druhy sledovaného územia, ktoré sú zároveň prispôsobené na miestnu klímu. Vegetačné úpravy musia byť zrealizované bezprostredne po ukončení stavebných prác s rešpektovaním vhodného agrotechnického termínu. Skorou výsadbou sa zamedzí nástup invázných druhov bylín a drevín.

Rozvoj zelene realizovať formou výsadby stromov v uliciach – aleje a výsadby úžitkovej a okrasnej zelene v záhradách rodinných domov. Zeleň riešiť kombináciou stálozelených a opadavých drevín doplnených kríkovou podsadbou. Nemali by sa vysádzať nízke a trpasličie kultivary s malou plochou koruny a vytvárať okrasné vegetačné plochy so štrkom, ktoré síce spĺňajú estetickú funkciu, ale nie ekostabilizačnú, protieróznú a pod. Plochy vegetácie by sa mali čo najviac približovať prírodnému prostrediu, najlepšia možnosť je vždy ponechať časti stávajúcej vegetácie a zakomponovať ich do projektu výstavby v plánovaných obytných zónach a vytvoriť zároveň relaxačnú zónu.

Z hľadiska estetického vnímania stavby obyvateľstvom je potrebné navrhnuť vhodné architektonické riešenia jednotlivých objektov stavby. Ďalším krokom, ktorý napomôže pri začlenení nového prvku v krajine, je revitalizácia záujmového územia, ktorou sa vytvoria vhodné podmienky obnovenie biotickej zložky krajiny.

Opatrenia na ochranu archeologických pamiatok

Dodávateľ stavby je povinný dodržať povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a § 127 stavebného zákona, najmä z hľadiska prípadného odhalenia nálezov.

V rámci zemných prác bude potrebné zabezpečiť odhumusovanie záujmového územia stavby za prítomnosti archeológa – osoby s osobitnou odbornou spôsobilosťou na vykonanie archeologického výskumu, a to najmenej jeden mesiac pred plánovaným začiatkom realizácie stavby.

11 POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT)

V prípade uplatnenia nulového variantu by záujmová lokalita zostala naďalej nezastavaná a bola by využívaná ako poľnohospodárska pôda (orná pôda).

12 POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Riešené územie navrhovanej činnosti sa nachádza juhovýchodne od intravilánu obce Oslany. Obec Oslany má v čase spracovávanía zámeru podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu obce. ÚPN obce bol schválený obecným zastupiteľstvom v Oslanoch uznesením č. 78/2019, zo dňa 15.8. 2019 a záväzná časť vyhlásená VZN č. 2/2019. V zmysle platného ÚPN obce Oslany je predmetná lokalita určená pre zástavbu IBV, preto konštatujeme, že navrhovaná činnosť je v súlade s platným ÚPN obce Oslany.

Podľa Územného plánu regiónu Trenčianskeho kraja (v znení neskorších zmien a doplnkov) patrí obec Oslany do rozvojovej osi druhého stupňa: ponitrianska rozvojová os (Nitra) – hranica kraja – Partizánske – Prievidza.

Obr.8 Výrez z výkresu Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia (ÚPN-O Oslany)

13 ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Posudzovaná investičná akcia predstavuje výstavbu obytnej zóny vrátane celkovej infraštruktúry. Navrhovaná činnosť sa nachádza v severovýchodnej časti k. ú. obce Oslany na poľnohospodárskej pôde.

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) je činnosť zaradená do Prílohy č. 8 – Infraštruktúra, kapitola 13:

- Položka 1: Projekty rozvoja obcí vrátane: a) prípravy územia na následnú výstavbu pozemných stavieb od 10 000 m² záberu plochy vrátane, b) pozemných stavieb a ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy, od 10 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných a podzemných podlaží v zastavanom území vrátane a od 1 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných a podzemných podlaží mimo zastavaného územia vrátane, pričom je činnosť zaradená do časti B – zisťovacie konanie,

V predchádzajúcich kapitolách boli popísané možné vplyvy počas výstavby a užívania obytného komplexu.

Pozitívny vplyv navrhovanej činnosti, IBV – OSLANY JELŠOVNÉ v obci Oslany:

- všetky inžinierske siete sa nachádzajú relatívne blízko areálu výstavby,
- realizácia navrhovanej činnosti poskytne nové možnosti bývania v obci,
- vytvorenia nových pracovných príležitostí,
- zvýši sa počet obyvateľov v obci Oslany,
- dobrá dopravná dostupnosť územia, napojenie na cestu prvej triedy č. I/64, železničnú trať č. 140,
- blízkosť okresných miest Prievidza a Partizánske (služby, kultúra, školstvo, pracovné príležitosti,...).

Negatívny vplyv navrhovanej činnosti, IBV – OSLANY JELŠOVNÉ v obci Oslany:

- záber poľnohospodárskej pôdy,
- vplyvy počas etapy výstavby v oblasti zvýšeného hlukového zaťaženia a zhoršenej kvality ovzdušia,
- možný vplyv na podzemnú vodu v území počas výstavby v prípade havarijných únikov.

Z pohľadu spracovateľa zámeru neboli identifikované výrazné a závažné problémy počas obdobia výstavby a užívania. Tak ako bolo uvedené v predchádzajúcich kapitolách, pri dodržiavaní platných zákonov, vyhlášok a noriem by nemalo dôjsť k výraznému ohrozeniu alebo znečisteniu okolitého životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Odporúčame ukončiť proces posudzovania vplyvov v etape zisťovacieho konania a súčasne odporúčame vydať rozhodnutie s návrhom opatrení uvedených v kapitole IV.10.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

1 TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Zámer je predložený v jednom variante. V zmysle § 22 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. s účinnosťou od 01.04.2023 navrhovateľ nemá povinnosť predkladať navrhovanú činnosť vo variantnom riešení, nakoľko sa nejedná o líniovú stavbu.

2 VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Hlavným argumentom jednovariantného riešenia je podpora obce Oslany v umiestnení navrhovaného zámeru, nadväznosť na existujúcu zástavbu a možnosť napojenia sa na existujúce inžinierske siete.

Porovnanie navrhovanej činnosti s nulovým variantom:

Nulový variant predstavuje stav, kedy by sa predmetný zámer v danej lokalite nerealizoval. Pri tomto stave by bolo navrhované územie naďalej využívané na poľnohospodárske účely. Vzhľadom na predpokladaný záber lokality pre ďalšiu zástavbu je z dlhodobého hľadiska takýto scenár málo pravdepodobný a k zastavaniu lokality by neskôr tak či tak došlo.

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie sú hlavnými vplyvmi:

- záber poľnohospodárskej pôdy,
- vplyvy počas etapy výstavby v oblasti hlukového zaťaženia a kvality ovzdušia,
- možný vplyv na povrchovú a podzemnú vodu v území počas výstavby v prípade havarijného úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov,
- vplyv na mikroklimu územia a na scenériu krajiny,
- v plánovanej obytnej zóne nie sú navrhované priestory pre verejné služby a pracovné prostredie, preto sa predpokladá dochádzanie obyvateľov za službami, prácou a školskými zariadeniami do obce a do okolitých sídel.

Argumenty pre využitie územia pre IBV – OSLANY JELŠOVNÉ

- nadväznosť na existujúcu zástavbu rodinných domov v obci Oslany,
- možnosť napojenia riešeného územia na existujúce inžinierske siete,
- vytvorenie nových stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu a podpora rozvoja bývania v obci,
- dobrá dopravná dostupnosť územia prostredníctvom existujúcej miestnej cestnej siete,
- súlad s ÚPN obce Oslany
- dostupnosť občianskej vybavenosti, služieb, školských zariadení a pracovných príležitostí v obci Oslany, v okolitých sídlach a v okresnom meste Prievidza.

3 VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Vzhľadom na fakt, že Obec Oslany danú lokalitu vyhodnotila ako vhodnú pre ďalší rozvoj bývania v obci, navrhovateľ pristúpil k zhodnoteniu plánovanej stavby IBV – OSLANY JELŠOVNÉ v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Navrhovaná činnosť je v súlade s platným a schváleným ÚPN obce Oslany, ktorý v danej lokalite plánuje výstavbu individuálnej bytovej výstavby.

Z pohľadu spracovateľa zámeru neboli identifikované výrazné a závažné problémy, počas etapy výstavby a užívania s ohľadom na dodržanie navrhovaných opatrení uvedených v kapitole IV.10.

4 ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Hlavným argumentom pre doporučenie stavby IBV – OSLANY JELŠOVNÉ:

- funkčne nadväzujúci zámer výstavby rodinných domov a súvisiacej technickej a dopravnej infraštruktúry,
- zvýšenie počtu obyvateľov v obci Oslany,
- využitie existujúcej infraštruktúry a možností napojenia na inžinierske siete,
- vytvorenie vhodných podmienok pre bývanie s dobrou dostupnosťou na miestnu a nadradenú cestnú sieť,
- dobrá dopravná dostupnosť do okresného mesta Prievidza a do okolitých sídel,
- súlad so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie obce Oslany (ÚPN obce) a podpora rozvoja bývania v obci.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

1. Situácia stavby

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1 ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER

Grafické prílohy: uvedené v kap. VI.

1 Situácia stavby

Sprievodná správa : IBV – OSLANY JELŠOVNÉ

Autor: Ing. Michal Strmeň, 3H STUDIO, Šimnovianská 1762, 958 03 Partizánske

2 ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

- ✓ Atlas krajiny SR. 1. Vyd. Bratislava: MŽP SR; Banská Bystrica: SAŽP, 2002, ISBN 80-88833-27-2, 344 s.
- ✓ Čížek, P., Smolárová, H., Gluch, A. 2002: Prognóza radónového rizika in Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
- ✓ Futák, J. 1980: Fytogeografické členenie, M 1 : 1 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
- ✓ Geodetický a kartografický ústav Bratislava. 2025. Ortofotomozaika. Dostupné na internete: https://zbgisws.skgeodesy.sk/zbgis_ortofoto_wms/service.svc/get.
- ✓ Granec, M., Šurina, B. 1999: Atlas pôd SR. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, 60 s.
- ✓ Hensel, K., Krno, I. 2002: Zoogeografické členenie: limnický biocyklus. M 1 : 2 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344.
- ✓ Hrašna, M., Klukanová, A. 2002: Inžinierskogeologická rajonizácia, M 1:500 000, Tematické mapy [online]. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy>.
- ✓ Hydrogeologické mapy [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2008. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/hydrogeol>
- ✓ Jedlička, L., Kalivodová, E. 2002: Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus, M 1 : 2 000 000, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002: Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia & Esprit Banská Štiavnica 2002.
- ✓ Kočický, D., Ivanič, B. 2011: Mapa klimatogeografických typov. Tematické mapy [online]. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy>.
- ✓ Kočický, D., Ivanič, B. 2011. Geomorfologické členenie Slovenska. Dostupné na internete: <https://apl.geology.sk/mapportal/img/pdf/tm19a.pdf>.
- ✓ Kullman, E., Malík, P., Patschová, A., Bodiš, D. 2005: Vymedzenie útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle Rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES. Podzemná voda, XI, 5-18 s.
- ✓ Klukanová, A. a kol. 2002. Vybrané geodynamické javy. Dostupné na internete: <https://app.sazp.sk/atlassr/>.
- ✓ Lapin, M., Faško, P., Melo, M., Šťastný, P., Tomlain, J. 2002: Klimatické regióny. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344 s.
- ✓ Malík, P., Švasta, J. 2002: Hlavné hydrogeologické regióny SR, mapa 1: 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344
- ✓ Mazúr, E., Lukniš, M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344.
- ✓ Mello, J., et al. 2005: Geologická mapa Stredného Považia v mierke 1: 50 000. Geologický ústav Dionýza Štúra.
- ✓ Mello, J., et al. 2005: Vysvetlivky ku geologickej mape Stredného Považia 1:50 000. Geologický ústav Dionýza Štúra.
- ✓ PHSR, 2021: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oslany, s výhľadom do roku 2030, 74 s.

- ✓ Plesník, P. 2002: Fytogeograficko-vegetačné členenie, M 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344.
- ✓ SAŽP, 2016: Environmentálna regionalizácia SR.
- ✓ RÚSES, 2019: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prievidza, Esprit s.r.o., Banská Štiavnica, 262 s.
- ✓ Schenk, V., Schenková, Z., Kottbauer, P., Guterch, B., Labák, P. 2002: Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344.
- ✓ Schenk, V., Schenková, Z., Kottbauer, P., Guterch, B., Labák, P. 2002: Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, 344.
- ✓ SHMÚ, 2021: Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike v roku 2020, 83 s.
- ✓ SHMÚ, 2024: Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike v roku 2023, príloha hodnotenie kvality ovzdušia v zóne Trenčiansky kraj, 10 s.
- ✓ SHMÚ, 2023: Hydrologická ročenka – povrchové vody 2022, 237 s.
- ✓ SHMÚ, 2024: Vodohospodárska bilancia množstva podzemnej vody za rok 2023, 412 s.
- ✓ SHMÚ, 2024: Vodohospodárska bilancia kvality podzemnej vody za rok 2023, 101 s.
- ✓ SHMÚ, 2024: Povodňová správa za rok 2023, 136 s.
- ✓ Slovenská správa ciest. 2023. Intenzita dopravy. Dostupné na internete: https://www.ssc.sk/files/documents/dopravne-inzinierstvo/csd_2022/za/csd_tabulka_za_2022_2023.pdf.
- ✓ Šimeková, J., Martineková, T., et al., 2006: Atlas máp stability svahov SR M 1:50 000, orientačný IGP. INGEO-ighp, s r.o., Žilina. Archivné číslo: 87146.
- ✓ Šimon et al. 1997: Geologická mapa Vtáčnika a Hornonitrianskej kotliny. GSSR.
- ✓ Šimon et al. 1997: Vysvetlivky ku geologickej mape Vtáčnika a Hornonitrianskej kotliny. GSSR.
- ✓ ÚPN, 2019: Územný plán obce Oslany.
- ✓ Vass et al., 1988: Regionálne geologické členenie Slovenska. Tematické mapy [online]. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy>.

Internetové zdroje

<https://apl.geology.sk/geofond/loziska2/>
<https://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>
<https://app.sazp.sk/atlassr/>
<https://envirodataze.enviroportal.sk/Mapa/index.htm?lng=sk>
<https://portal.vupop.sk/portal/apps/webappviewer/index.html?id=1b9830b956ac411e9789aac54effa744>
<https://smsrventus.blogspot.com/>
www.air.sk
www.air.sk
www.enviroportal.sk
www.geology.sk
www.meteoblue.com
www.oslany.sk
www.pamiatky.sk
www.shmu.sk
www.sopsr.sk
www.statistics.sk
www.upsvr.gov.sk
www.vupop.sk

3 ZOZNAM VYŽIADANÝCH VYJADRENÍ A STANOVÍSK

Počas spracovania zámeru neboli vyžiadané žiadne stanoviská, resp. vyjadrenia dotknutých orgánov. Spracovateľ zámeru navrhovanú činnosť konzultoval s navrhovateľom.

4 DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY ZÁMERU A POSUDZOVANÍ JEHO PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV

V rámci prípravy navrhovanej činnosti, spracovateľ zámeru IBV – OSLANY JELŠOVNÉ konzultoval s investorom a projektantom špecifiká navrhovaného zámeru.

Pri hodnotení nulového stavu navrhovaného zámeru sme čerpali z dostupných podkladov získaných z odbornej vedeckej literatúry, platných legislatívnych predpisov a technických noriem.

Spracovateľ vykonal podrobnú obhliadku územia, vytvoril fotodokumentáciu miesta a okolia plánovanej výstavby.

Technické podklady boli prevzaté zo Sprievodnej správy, vytvorenej Ing. Michalom Strmeňom.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

V Žiline, 12.02. 2026

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1 SPRACOVATELIA ZÁMERU

ENVICONSLT, spol. s r.o.
Obežná 7, 010 08 Žilina

Tel: 041 – 7632 461
e-mail: ec@enviconsult.sk
web: www.enviconsult.sk

Koordinátor úlohy:

Ing. Milan Hodas

Riešiteľský kolektív:

Mgr. Peter Kurjak, PhD.

Mgr. Peter Hujo

2 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Mgr. Peter Hujo

ENVICONSLT spol. s r.o. - konateľ
za spracovateľov zámeru

Michal Tkáč

konateľ